

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I, Piața Brațarului 3. Apare zilnic în afară de zilele după duminică și sărbători sub conducerea lui Dr. VUCHETICH ANDREI

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Inscris în registrul publicațiilor periodice la Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 83. (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10. Redactor responsabil: Dr. VARNAY ELEMÉR.

Üzletkötő ellenségek

Az amerikai Harpers Magazin szenzációs cikkben számol be arról, hogy a fokozott blokád ellenére is, Franciaország és Németország között még mindig igen élénk árucseré van a semleges országok közvetítésével. Az említett lap azt írja, hogy a franciák lotharingiai ércet szállítanak Németországba, a németek viszont kokszot szállítanak Franciaországba Luxemburg állam közvetítő segítségével. Első pillanatra hihetetlennek tűnik ez a hír. Hogy is volna lehetséges, hogy éppen az elkeseredett harcban álló ellenfelek támogassák így egymást, mikor sorra küldik kölcsönösen áruszállító hajóikat a tenger fenekére, s úgyszólván naponta fizetnek életükkel merész vállalkozásukért úgy német, mint francia tengerészek. Nem, ez a hír csak kiszámíthatatlan célzatú propaganda, vagy kacsa lehet a szigorított zárlat idején, amikor még a semlegesektől is mind keményebben követelik a hadviselő ellenfelek, hogy minden áruszállítástól tartózkodjanak, mert így követeli azt a neutralitás elve ezekben a sorsdöntő időkben.

A jámbor beavatatlan tehát úgy véli, hogy bizonyára nagyot lódított az amerikai Harpers Magazin, mikor helyt adott ennek a gyanús híreknek. Szerény véleményünk szerint azonban nem lehet az említett lap híradását feltétlen bizonyossággal hamisnak bélyegezni. Ugyanis voltak már a múltban olyan tények, amelyek alátámasztják ennek a közlésnek a szavahihetőségét. Így ma már kétségtelenül tudjuk, hogy az elmúlt háború egész tartama alatt Anglia és Franciaország látták el Németországot Svájcban, Hollandián és Dánián keresztül nikkellel, rézzel és mindennemű más hadianyaggal, még pedig igazán gavalléros bőséggel. Az első német gáztámadáshoz szükséges anyag is délfranciaországi kémiai gyárból származott, ugyancsak a francia carbure-al olvasztották össze a Krupp-lövegek acélját. Viszont a németek sem voltak fősvények, ha arról volt szó, hogy ellenfeleik számára lehetségessé tegyék a háború virgonc folytatását.

Szállítottak ők Franciaország és Anglia számára minden olyan háborúviseléséhez szükséges anyagot, amelyekben viszont azok szűkölködtek. Pedig az elmúlt világháborúban is a blokád volt a jelszó és annak is elkövetkezett a szigorított formája, csakhogy később, mint ma. Si duo factum idem, non est idem. A régi latin közmondás jut eszünkbe, — ha ketten csinálják ugyan, azt, az mégsem ugyanaz. Vagy mondhatnánk gorombábban is, — amit szabad Jupiternek, azt nem szabad ama jámbor semlegeseknek, akik a most adott helyzetben ama klasszikus közmondásbeli igavonók szerepét játsszák. Bizony kétféle mértékkel mérnek a hadviselőket. Amit ők szigorúan helytelenítettek és rossz néven vesznek, azt burkolt formában igen cselckövön gyakorolják. Ugyanígy cselekszik Amerika is, midőn most lázasan fegyverezi Japánt, amelyről nagyon jól tudja, hogy ő ellene fog támadni elsősorban.

De miért segítik egymást hadianyaggal a hadviselő felek, holott ezt keményen tiltják a semlegeseknek? A kérdés bonyolultnak látszik, de végeredményben mégis igen egyszerű rá a felelet. Ha nem ők szállítják az anyagot, úgy máshonnan vásárolhatja meg az ellenfél. Így legalább ők csinálják az üzletet és a kapott pénz ellenében még fokozottabban lehet megvalósítani az önvédelmet. Szépnek nem mondható ez a gyakorlat. De így volt az elmúlt világháborúban s mint látjuk, így van most is. Éppen ezért mi nagyon is lehetségesnek tartjuk a Harpers Magazin közlését. A háború kiméletlen és kegyetlen. A küzdő felek nem riadnak vissza még attól a gondolattól sem, hogy öntestüket megsebezze, ha későbbi diadalt ígér, bármilyen tisztító anyaghoz hozzásegíteni az ellenfelet.

(Flaneur)

Németország ura az Északi-tengernek

Valótlan hírek Bergen és Trondhjem angol megszállásáról. — A német légi egységek mindenütt meghiusították az angol repülő-támadásokat. — Bergen kikötőjében elfogtak öt hadianyaggal megrakott angol hajót. — Norvégia meg nem szalít része tovább akarja folytatni a kilátástalan ellenállást

Folyik a világtörténelem legnagyobb tengeri ütközete

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A nagy északi színjáték még mindig folyik és előreláthatóan Európának ez a része nyugtalan háborús színtérré változik. A Norvégiából érkező hírek nagyrésze egymásnak ellentmondóak és így ma még lehetetlen tiszta képet alkotni, hogy tulajdonképpen mi történt Dánia és Norvégia egy részének német megszállása óta. Az óriási arányú tengeri ütközetről szóló jelentések is hézagosak. Kétségtelen, hogy világtörténelmi jelentőségű események előtt állunk, amelyeknek kialakulása nemcsak a most folyó háború sorsát döntik el, hanem kihatással lesznek Európa jövőjére is. Az északi hadjáratról szóló jelentéseket csoportosítva adjuk országok szerint, amint azok befutottak. Ezek a hírek — vezérkarok, távirati ügynökségek és nagy világlapok jelentései — a maguk ellentmondásában híven tükrözi vissza a világ nyugtalanosságát és az egyes államokban uralkodó hangulatot.

Németország

A német csapatok megerősítették elfoglalt állásaikat

Berlinből jelentik: A német hadsereg főparancsnoksága április 11-én a következő hivatalos jelentést adta ki:

A nyugati fronton nem történt semmi említésre méltó esemény. A kedvezőtlen időjárás ellenére a felderítést tovább folytattuk Észak- és Közép-Franciaország fölött.

Április tizedikén, a délutáni órákban, a német csapatok minden incidens nélkül megszállták Bornholm szigetét. A Dániában tartózkodó német csapatoknak nyugalmas napjuk volt. Norvégiában, a német csapatok által elfoglalt területeket megerősítették. A Hamartól 25 kilométernyire lévő Elverum helységet tizedikén délután foglaltuk el. Osloban nyugalom van. Valamennyi osloei erőd birtokunkban van és a többiekkel egyetemben megkezdtük a megerősítést. Az osloei norvég katonai hatóságok kijelentették, hogy kerszék együttműködni az angol-francia repülőgépek támadásainak elhárításában. Amint jelentettük, az angol tengeri egységek megkísérelték a behatolást Narwickba. A harcok során az angolokat visszavertük. Norvégiában csapataink előnyomulása — az angol álhírekkel ellentétben —, tervszerűen folyik. Bergen és Trondhjem városok birtokunkban vannak. Az angolok meg se kísérelték a támadást. A német légihad-erő egységei tovább folytatták felderítő repüléseiket az Északi-tenger felett és fontos értesüléseket szereztek az ellenséges hajók állásáról és hadmozdulatairól. Repülőgépeink a rossz időjárás miatt csak két ízben találkoztak: angol repülőgépekkel. Egy angol torpedórombolót bombatalálat ért. Scapa Flowban megsemmisítettünk egy léghárító űteget. Angol vadászgépek több sikertelen támadást intéztek a német repülőek ellen. A légi harcok során egy Hurricane-típusú angol gépet a Shetland-szigetek közelében lelőtünk. Két német repülőgép nem tért vissza kiindulási helyére. Német vadászrepülőgép-rajok örködnék Dánia és Norvégia biztonságára fölött.

Csak Norvégia nyugati részén jelent meg néhány angol repülőgép és másik három ellenséges gép megtámadta a Stavanger közelében lévő repülőteret. A támadás sikertelen volt.

BERGEN ÉS TRONDJHEM A NÉMETEKÉ

Berlinből jelentik: Hajnali 3 órakor a Német Távirati Iroda közzétette a német hadsereg főparancsnokság hivatalos jelentését, amely megcáfolja azt a hírt, hogy Trondhjemet és Bergent az angol csapatok elfoglalták volna.

Berlinből jelentik: Semleges diplomáciai megfigyelők megerősítik azt a hírt, hogy a német külügyminisztériumban észrevehető tartózkodás nyilvánul meg a norvég ellenkormányval szemben és a német diplomácia kész arra, hogy Quislinget nyomban elejtse, vagy megerősítse. Berlinben úgy tudják, hogy Quisling hívei annak idején a Röhmhöz közelállott S. A. emberek voltak, akik Röhmm halála után menekültek Norvégiába.

FOLYNAK A TÁRGYALÁSOK NORVÉGIA ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTT

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda hivatalosan is megcáfolja azokat az angol propaganda által terjesztett hamis híreket, amelyek szerint a Bremen német hajót a skandináv vizeken elsüllyesztették.

Berlinből jelentik: Berlini politikai körökben kijelentették, hogy azok a külföldi sajtóban napvilágot látott hírek, melyek szerint a norvég király és a német követ között Osloban folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, nélkülöznek minden komoly alapot. Ezideig a tárgyalások nem vezettek végső eredményre ugyan, de azokat tovább folytatják.

A NÉMETEK TIZ ÓRAVAL ELŐZTÉK MEG AZ ANGOLOKAT

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy Angliának az a titkos terve, amely szerint

Norvégiát meg akarta szállni, az utóbbi események következtében nyilvánvaló lett. Többek között az angol expedíciós hadseregnek elsősorban is Bergen kikötőjét kellett volna elfoglalnia. Ecélből Anglia jóval ezelőtt, azzal az ürüggyel, hogy Finnország megsegítésére siet,

öt hadianyaggal (ágyúk, gépfegyverek, fegyve-

Norvégia

A norvég miniszterelnök kiáltványa az országhoz

Elverumból jelentik: A Norvég Távirati Iroda jelenti, hogy Nygaardsvold miniszterelnök proklamációt intézett a norvég néphez és újra

leszögezi Norvégiának azt az elhatározását, hogy ellenáll a német invázióknak

és hogy visszautasították Németország azon követelését, hogy ismerjék el Quisling kormányát. A kiáltvány így hangzik:

A német kormány azt kérte a királytól, hogy olyan norvég kormányt nevezzen ki, amely bírja Németország bizalmát és melyet a Führer is engedélyez.

A király nem fogadta el ezt a német kívánságot, mert ennek az lett volna a következménye, hogy Norvégiát Németország hűbéresévé alakították volna át.

Semmiféle kormány nem maradhat Norvégia élén csak az, amely a norvég nép bizalmát bírja. A Nygaardsvold kormány öt éven keresztül vezette az országot együttműködve a néppel és ez marad a törvényes kormány. Amikor a németek benyomultak Norvégiába, a kormány felajánlotta lemondását, de a storting egyhangú véleménye szerint ennek a kormánynak a helyén kell maradni. A kormány most felhívást intéz a norvég néphez, hogy támogassa törekvéseiben, amelynek végső célja Norvégia szabad-

ságának és függetlenségének kivívása. Németország brutális tettet hajtott végre Norvégia ellen. Előzőnként országunkat bombákkal s más pusztító eszközökkel és egy kis népre támadtak, amelynek csak egy hája volt és pedig az, hogy

békében élhessen.

A norvég kormány meg van győződve arról, hogy az egész civilizált világ elítéli ezt az erőszakos cselekedetet és hogy a norvég nép készen áll minden erőfeszítésre, hogy visszaállítsa szabadságát és függetlenségét, amelyet egy külföldi hatalom fenyeget. Lehet, hogy

Norvégia jövője egyelőre sötétnek látszik,

az is lehet, hogy az ellenség nagy pusztításokat okoz, de a kormány biztos abban, hogy a szabadság visszatér az országba. Eljén hazánk! Eljén a szabad Norvégia!

A kiáltványhoz Haakon király a következő nyilatkozatot fűzte:

Mindenben hozzájárulok a kormány felhívásához és meg vagyok győződve arról, hogy az egész nép mellettem áll abban az elhatározásban, amelyet hoztam.

Svédország

Bergenben 5000 német katona szállt partra

Stockholmból jelentik: Hambro, a norvég képviselőház elnöke, Stockholmba érkezett. A sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a norvég képviselőház megbízta, hogy

a norvég határokon kívül dolgozzék az ország érdekében,

amíg erre szükség van. Ezután Hambro elbeszélte a legutóbbi napok eseményeit. Az a külön vonat, amelyen a király, a trónörökös és a királyi ház tagjai, valamint a kormány tagjai elutaztak a fővárosból, egy kisebb állomásra érkezett és ott várta a továbbindulást, amikor

német repülőgépek támadták meg a szomszédos helység határában lévő repülőteret

és azt perceként keresztül hevesen bombázták. A storting, vagyis a norvég országgyűlés székhelyét, először Hamarba akarták áttenni, de miután ez nagyon exponált helyen van, elhatározták, hogy a vele szomszédos

Elverum lesz az országgyűlés és a kormány ideiglenes székhelye. A német csapatok előnyomulása folytán azonban innen egy másik északi városba mentek át.

A katonai hadműveletekről Hambro kijelentette, hogy a német hadihajóknak nem sikerült bejutniok az oslói kikötőbe és a német csapatokat Mos, valamint Hoelen kikötőben szállították partra. Innen a csapatok vasúton és azon a 16 páncélos kocsin mentek előre, amelyet szintén partra szállítottak. Mintegy 2000 német katona utasszállító repülőgépen érkezett a Foredéből. A német csapatok száma folyton emelkedik.

Bergenben 5000 németet szállítottak partra.

Ezeknek előnyomulását azonban a norvég csapatok megakadályozták. A kormánynak Hamarból való elutazásakor hátrahagytak egy 15 tagból álló osztagot azzal a céllal, hogy megakadályozza egy 100 főből álló német különítmény előnyomulását. Mind a tizenöt norvég katonát lemészárolták. A Stavanger fjordnál is csapatokat akartak partra tenni a németek, de úgy látszik, ez a szándékuk nem sikerült. Amikor a határon átjöttem, akkor még erős harcok folytak Elverumnál. Egy norvég hadihajó elsüllyesztette azt a német hadihajót, amely rövid idő óta az Emden nevet viselte. A norvégok vesztesége a tengeri ütközetben hét búvárnaszád volt, amelyek elsüllyedtek.

GÖTEBORG KÖZELÉBEN NAGY TENGERI CSATA FOLYIK

Stockholmból jelentik: A stockholmi rádió Göteborgból jelenti, hogy Göteborg közelében, a három mérföldes övezeten kívül a Pater Noster-sziget mellett tegnap délután 6 óra óta tengeri ütközet folyik, angol hadihajók és német hadi-

rek) küldött Bergen kikötőjébe.

Csupán a csapatok hiányoztak, amelyeknek nagy személyszállító hajókon kellett volna érkezniük. A németek körülbelül 10 órával előzték meg az angolokat. A német légi haderő támadásai megakadályozták az angolok partraszállását. Az öt hadianyaggal megrakott angol hajót a németek elkobozták.

Ne felejtse el, hogy egy üveg FERNET BRANCA a zóna területén csodákat művel

Ügylátszik, hogy a parancsot norvég katonai személyiség adta ki. A tudósító szerint a leggyorsabban végrehajtott kiürítés alkalmával drámai jelenetek játszódtak le.

Jó forrásból származó értesülés szerint az Elverumba repülőgépen érkezett német csapatok azonnal támadást indítottak a norvég haderő ellen. A harcok kimeneteléről hivatalos jelentést még nem adtak ki, de azt közlik, hogy német részről 200 katona elesett.

A németek tegnap délelőtt bombázták az Ejdsvold melletti térséget. Ötszáz norvéget, akik valószínűleg útban voltak Ejdsvold felé, a németek foglyul ejtettek.

NÉMET REPÜLŐK BOMBÁZTAK NORVÉG ERŐDÖKET

Stockholmból jelentik: A német repülőgépek Drammen, Dröbeck és Oscarsborg erődöket bombázták az oslói fjordban, amiből arra következtetnek, hogy ezek az erődörmények norvég kézben vannak. A három helységben tüzek keletkeztek és sok polgári személy megsebesült. Az Aftonbladet stockholmi levelezője jelenti, hogy az elverumi ütközetben rendkívül erős német csapatteket semmisítettek meg a norvégek. A német halottak száma többszáz.

A stockholmi rádió jelentése szerint a norvég kormány által kiadott mozgósítási parancsnak nagy lelkesedéssel tettek eleget a németek által el nem foglalt területeken. Igen sok svéd önkéntes jelentkezett a norvég hadseregben való szolgálatra.

SVÉDORSZÁGBAN MINDEN CSENDES

Stockholmból jelentik: A Svéd Távirati Iroda jelentése szerint a németek szerdán estig tovább folytatták Narvick város elfoglalását. Semmi jel sem mutat arra, hogy a németek el akarják hagyni ezt a kikötővárost. A Svéd Távirati Iroda azt a jelentést is közli, hogy Svédország nyugati határán minden csendes.

Stockholmból jelentik: A Német Távirati Iroda tudósítójának jelentése szerint Haakon király és a norvég kormány elutasította Breuer német követnek a Quisling elnökletével megalakítandó kormány elismerésére tett ajánlatot. Egyébként Jonas Lie, akiről azt jelentették, hogy tagja az ellenkormánynak, a norvég távirati iroda tudósítója előtt kijelentette, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz.

A NÉMET OSZTAPATOK ERŐDÖKET ÉPITENEK DÁNIÁBAN

Stockholmból jelentik: Egy halász szemtanu nyilatkozata szerint Svédország nyugati partjai mentén legalább négy nagy német csapat szállító hajót süllyesztettek el. Egy tízezer tonnás tehérgőzös, amely csapatokat szállított, bemene-kült a marstrand svéd kikötőbe.

Stockholmból jelentik: A Stockholms Tidningen berlini tudósítás nyomán jelenti, hogy

sok munkást küldtek Dániába, ahol erődörményeket építenek,

hogy meggátolják az angolok partraszállási kísérletét.

hajók védelme alatt csapatokat szállító 10 német hajó között. Való közelében is tengeri ütközet folyt le. A svéd-norvég határról érkezett jelentések szerint repülőgépek által támogatott német csapatok Elverum közelében harcban állnak a norvég gyalogsággal. Kongsvingertől nyugatra is ütközet folyik. A német csapatok bevonultak Hamarba, amelyet a norvég kormány elhagyott.

A német csapatok Hamarba történt bevonulása előtt a norvég kormány már eltávoztott és székhelyét a legújabb értesülések szerint Trysilbe tette át.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az egész lakosság a törvényes norvég kormány mellé csatlakozott. További jelentések arról számolnak be, hogy a német csapatok Arendal is elfoglalták. A német osztagokat egy hajó szállította, amely a kikötőből való eltávozása után felrobbant. A robbanás kétségkívül angol hadihajó támadásának következménye.

FOLYIK OSLO KIÜRITÉSE

Stockholmból jelentik: A Norvég Távirati Iroda külön tudósítója jelenti Charlottenbergből:

Oslo lakosságát csütörtök délelőtt 12 órakor arra utasították, hogy azonnal ürítse ki a várost, mert angol hadihajók vannak az oslói fjordban és azzal fenyegetőznek, hogy

bombázzák a várost, ha azt délután 1 óráig nem adják át.

Dánia

Koncentrációs kormány alakult Dániában

Kopenhágából jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A dán király tegnap búcsúkihallgatáson fogadta Anglia, Franciaország és Lengyelország volt követét.

A kopenhágai angol követről még mindig semmi hír nem érkezett Londonba. Az United Press szerint állítólag német részről kijelentették, hogy az angol követet és az angol követség személyzetét rövidesen szabadlábba helyezik.

Kopenhágából jelentik: Szerdán megalakult a nemzeti koncentrációs kormány. Az eddigi kormányban csak a szocialisták és a radikálisok voltak képviselve, most azonban a két nagy ellenzéki pártnak: a konzervatív és a centrum-pártnak hat képviselőjét is bevonták a kormányba.

Kopenhágából jelentik: A légvédelmi hivatal szolgálatra hívott be három segédszolgálatos korosztályt, amelyeknek a száma meghaladja a tízezer embert. Fő feladatuk a fény eloltása és elleplezése.

CAPITOL MA A POLLO

Sláger! OPERABÁL Sláger! Heuberger Richárd világsikerű operettje nyomán, Bolváry Géza rendezésében, a főszerepekben: Heli Finkenzerler, Paul Hörbiger, Hans Moser, Theo Lingner

A JAVITÓINTÉZET
Érdekfeszítő cselekményű film. A főszerepekben: Rita Johnson, Tom Neal, Bernard Nedell. — Kiegészítésül: Anglia védve van: AZ ANGOL FLOTTA

Anglia

Angol jelentés szerint az Emden német cirkálót elsüllyesztették

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jól informált körökből csütörtökön délelőtt háromnegyed tíz órakor úgy értesült, hogy nem erősítették meg azokat a híreket, amelyek szerint az angol haderő elfoglalta volna a bergeni és trondheimi kikötőt, valamint azt, hogy partra szállottak volna Narwicknál.

Londonból jelentik: A Daily Express stockholmi tudósítójának jelentése szerint az Emden német cirkálót elsüllyesztették.

Londonból jelentik: Angol hivatalos körökben nem erősítik meg azokat a híreket, hogy a brit csapatok elfoglalták Bergent és Trondheimt.

ANGOL REPÜLŐK CIRKÁLNAK A NORVÉG PARTOK FÖLÖTT

Londonból jelentik: A Reuter-iroda közli a Svéd Távíráti Iroda hírét, amely szerint a norvég kormány parancsának az ország mindazon részében, amelyet a német csapatok még nem szálltak meg, mindenütt eleget tesznek. Igen so-

Franciaország

A szövetségesek csapatokat küldenek a norvégek segítségére

Párisból jelentik: A Paris Soir értesülése szerint a szövetségesek hadianyagszállítmányai, repülőgépei és csapatai már útban vannak a Skandináv-félsziget felé, sőt egyrésziük már meg is érkezett norvég területre. Úgy látszik, hogy a nyugati hatalmak és a németek között izgalmas versenyfutás indult meg a vasérc-szállítás szempontjából fontos tengeri támaszpontok és vasúti vonalak birtokáért. A szövetségesek — mint a hivatalos nyilatkozatokból is kitűnik — szintén meglepetésszerű lépésre készülnek és lehetséges, hogy az ezzel kapcsolatos műveletek nem csupán Norvégiára, hanem más körzetre is ki fognak terjedni.

Az északi játszma igazi tételét ugyanis a svéd vasérc képezi és a szövetségesek szempontjából elsőrendű fontossággal bír, hogy az ellenfél ne juthasson hozzá ehhez a hadászati szempontból nélkülözhetetlen nyersanyaghoz.

AZ ANGOL FLOTTA ELFOGLALTA A FARÖER SZIGETCSOPORTOT

Párisból jelentik: Hely megjelölése nélkül

Amerika és Kanada

Izland elszakadt Dániától

Washingtonból jelentik: Neni hadügyi államtitkár engedélyt adott, hogy a leggyorsabb járatú repülőgépekből eladjanak a szövetségeseknek. Nyegen Curtis rendszerű vadászgépről, 49 Air Cobra rendszerű vadászgépről és 40 Lockheed gépről van szó. Mindezek a gépek 650 kilométernél nagyobb sebességet érnek el óránként.

Washingtonból jelentik: Kauffmann washingtoni dán követ közölte a sajtó képviselőivel, hogy az izlandi parlament bejelentette elszakadását Dániától külpolitikai viszonylatban. Kauffmann Izland képviselőjét átadta a newyorki dán kereskedelmi ügyvivőnek.

Hull külügyi államtitkár megkérdezték, hogy Izlandot az amerikai érdekszférához tartozónak tekintik-e, mire azt válaszolta, hogy hivatalosan ilyen kérdést még nem tettek fel és az erre vonatkozó vitáknak csak teoretikus jellegük van.

AMERIKA NAGY ÉRDEKLŐDÉSSEL FIGYELI A NORVÉGIAI ESEMÉNYEKET

Newyorkból jelentik: Az Északi-tengeren folyó harcokról „A szövetségesek kemény választ adtak” címen a Newyork Times azt írja, hogy az Északi-tengeren dúló elkeseredett harcok igazolják, hogy Nelson és Beatty harcos szelleme uralkodik a brit flottában. A lap szerint a szövetségesek válasza oly gyors volt, hogy felmerült az a kérdés, vajjon a szövetségesek meglepetése a német előnyomulással kapcsolatban tényleg olyan nagy volt-e, mint azt sokan hiszik.

Az Egyesült Államok polgárainak milliói a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták a rádió mellett az Északi-tengeren folyó ütközetről beérkezett részleteket. A leadóállomások a szokásos óránál is még sokáig közölték híreket.

Newyorkból jelentik: A Newyork Times Grönland és Izland helyzetével foglalkozik és washingtoni értesülésre hivatkozva közli, hogy Roosevelttel el-

kan önkéntesen is jelentkeztek olyanok, akiket még eddig nem hívtak be katonai szolgálatra. A svédek közül is sokan vállaltak önkéntes szolgálatot a norvég hadseregben.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelentése szerint az angol repülők szerdán igen nagy tevékenységet fejtettek ki a norvég partok mentén, ahol pontosan megállapították az ott tartózkodó német hajók számát. Egy angol felderítő repülőgép 20 méterre ereszkedett le a stavangeri légi kikötő fölé és pontosan megszámlolta az ott tartózkodó német repülőgépeket. Több angol gép harcra bocsátkozott felderítő útja során a német gépekkel.

Hong-Kong. Tizenegy norvég és dán hajót viszatartottak a hong-kongi kikötőben mindaddig, a míg tisztázódik Dánia és Norvégia diplomáciai helyzete.

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium közli, hogy a múlt vasárnaptól kezdve a németek 19 repülőgépet vesztek, míg az angol veszteség csak öt gép volt.

Londonból jelentik: A Havas távirati iroda: Osio német parancsnoka tegnap Elverumba utazott, hogy tárgyalásokat folytasson Haakon norvég királlyal. A jelentés pontosan nem tudja, hogy az udvarhol tartózkodik, csak annyi bizonyos, hogy úgy a királyi család, mint a kormány tagjai elhagyták Hamart és a külföldi követek is ismeretlen helyre utaztak tovább.

Párisból jelentik: Több párisi lap londoni jelentést közöl, amely szerint az angol flotta elfoglalta a Faröer szigetcsoportot, a dán szigetországhoz tartozott. Az angol hadiflotta állítólag Izlandot is ellenőrzés alá helyezte. Hivatalosan ezeket a híreket még nem erősítették meg.

Párisból jelentik: Francia körökben cáfolják azt a német forrásból származó hírt, hogy Dampierre, Franciaország norvégiai meghatalmazott minisztere „megszökött” volna és jelenleg Svédországban tartózkodik. Hangsúlyozzák, hogy pontos értesülések érkeztek a francia fővárosba, amelyek szerint a francia miniszter még mindig a norvég kormány mellett van.

nök Kauffmann dán követtel tanácskozott. Mértékadó körökben az a vélemény uralkodik, hogy ha a szükség úgy kívánja

Grönland helyzetében a Monroe elvet fogják alkalmazni.

Redgewe ezredes kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak nyomban háborút kell kezdeni Németország ellen, ha egyetlen német katona, vagy tengerész partra szállna Izlandban, vagy Grönlandon. Az első kísérletnél nyomban légi és tengeri haderőt kell küldeni Németország ellen.

Newyorkból jelentik: Számos dán hajótulajdonos tárgyalásokat folytat, hogy a dán lobogót az amerikai lobogóval cserélhesse ki.

KANADA ÖNKÉNTESÉKET KÜLD NORVÉGIÁBA

Ottavából jelentik: Grönland megvédelmezésének kérdése első helyen foglalkoztatja a kanadai köröket, miután a dán birtokot képező Grönland fontos támaszpont lehet a német tengeraltjárók számára Kanadával szemben.

A HABZÓ FOGPÉP

A kanadai nemzetvédelmi miniszter nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy Kanada átveszi-e Grönland ellenőrzését. A fővárosban az a benyomás uralkodik, hogy

a veszedelem igen nagy

és ezért meg kell tenni az összes óvintézkedéseket. Felteszik azt a kérdést, hogy Nagy-Britannia, vagy Kanada védelmezheti-e meg könnyebben Grönlandot. A kanadai légrajok készenállanak minden eshetőségre. A kanadai kormány különben lefoglalta a vizein tartózkodó valamennyi dán hajót.

Ottavából jelentik: Kanadából érkezett jelentés szerint 10 ezer ember készen áll arra, hogy mint önkéntesek a norvég hadseregben harcoljanak.

Olaszország, Belgium és Hollandia

AZ ANGOL FLOTTA NEM TUDTA MEG. AKADÁLYOZNI A NÉMET HADMŰVELETEKET

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség közli a Tribuna című lap alábbi cikkét: Bár az angol flotta a tengerek ura, mégsem tudta megakadályozni a német szállítóhajók kifutását és azt, hogy 24 óra alatt jelentős erősségű gyalogságot és tüzérséget szállítsanak partra a norvég kikötőkbe és ilyen módon biztosította magának a legfontosabb stratégiai és gazdasági pontokat Norvégiában. A francia-angol hadihajók akciója, amely bár folyamatban van, mégis későn kezdődött. Ezzel szemben a német akció pontosan ki volt tervezve és csodálatos módon volt végrehajtva, amellyel ismét biztosítékát adták a német erőnek.

250 HADIAJÓ ÉS 1600 REPÜLŐGÉP VESZ RÉSZT AZ ÉSZAKI-TENGERI CSATÁBAN

Amszterdamból jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint az Északi-tengeri és szárazföldi ütközetben a francia-angol szövetségesek részéről 150 hadihajó és 600 repülőgép, a németek részéről 100 hadihajó és 1000 repülőgép vesz részt. Az arcvonal Norvégia legészakibb pontjától, az északi foktól a Friez-szigetekig terjed, ami légvonalban több, mint 2000 kilométer. A most folyó tengeri csata a világtörténelem első nagy, egyesített tengeri és légi ütközete.

Amszterdamból jelentik: Romilly Jules, a Daily Express tudósítója, Churchill unokaöccsét, a németek Narwickban letartóztatták. Amikor a narwicki angol konzulátus személyzete elhagyta a várost, Romilly visszatért a szállodába poggyászáért és ekkor két német katona letartóztatta. Sorsáról semmit sem tudnak.

Brüsszelből jelentik: A Reuter-iroda közli: Belga politikai körökben kijelentették, hogy ha a szövetségesek védelmi segélynyújtást ajánlanának fel, azt nem veszik tekintetbe. Hangsúlyozzák, hogy Belgium semlegességét több ízben leszögezték és hogy azt a hadviselő államok elismerték. Belgium riadó készültségben tartja csapatait, hogy területét megvédelmezze.

CORSO moziban ma

szenzációs premier:

A HÁROM TESTŐR

Két részben, a főszerepben

JOHN WAYNE

1. rész: 1. A tüzes gyűrű. 2. Mindenki egyért, egy mindenkéért.
3. A kémek királya. 4. A sivatag kalózai. 5. Lázadók támadása.
6. A halál Marathonja

12 CAPITOLE 12

Pillanatsfelvételek az elsötétített Londonról

Amatőr-feltalálók rohama. Térképkiállítás a British-museumban

Londonból írják: A háborút elsősorban az elsötétítés jelzi a szigetország fővárosában. Napnyugtától a hajnali derengésig átláthatatlan sötétség borul Londonra, amelyet csak a felhőkön keresztül erőlködő holdsugár vagy a csillagok törnek meg néha.

A londoni ember számára valóságos eseményt jelent egy-egy csillagfényes éjszaka. Ilyenkor, mintha börtönből szabadulna az angol polgár. A neoncsövekhez, ivlámpákhoz szokott világvárosi ember visszatér a pásztornépek szokásainoz: állmerülten nézi az égbolt ragyogó képét és játékosan találgatja a csillagok neveit.

AMATŐR CSILLAGÁSZOK

Néhány hónap alatt sport és divat lett az amatőr csillagászat. Nyilván ennek hatása alatt határozta el az angol légügyi minisztérium is, hogy szakembereket küld ki a frontra, akik a katonákat befogják vezetni a csillagászat elemi ismeretelbe.

Ezzel egyidejűleg különböző társadalmi egyesületek és köznevelődési társaságok is csillagászati tanfolyamokat nyitnak az érdeklődők tömegének, akik a black out eleinte keserves óráiban fanyalodtak rá a csillagokkal való barátkozásra.

A tudósnak általában különleges szerepe van a háborúban ismeretlen szerep jut a mosoni háborúban. Éppen ezért az angol tudományos élet kitűnőségei egymásra ajánlják fel szolgálataikat valamilyen formában a kormányznak. Európai hírví tudósok vonulnak be a háborús szakminisztériumokba, ahol speciális munkakört biztosítanak számukra.

A közellátási minisztérium egyik osztályában például több neves tudós foglalkozik: a hadicélokra felhasználható találmányok vizsgálatával. Elképzeltetlen tömegben özönlenek naponta a találmányok a minisztériumba, amelyeket azután az egyes szakmák tudósai vizsgálnak felül.

Ide érkezett néhány nappal ezelőtt a mágneses aknákat elhárító és megsemmisítő zseniális szerkezet is, amely sokezer találmány közül a háború óta talán a legnagyobb sikert érte el. December óta már többszáz hajót szereltek fel ezzel a találmánnyal.

Persze, tömegével érkeznek mindenre alkalmatlan, vagy a gyakorlatban kivihetetlen találmányok is. Rengeteget foglalkoztatja az angol ifjúságot például a halálsugár problémája. Egyik legmúltságosabb „találmány” volt annak az óriási vacuum cleaner-szerkezetnek a leírása, amely a fantaszta felaláló szerint az ellenfelett lett volna hivatva kiszívni a lövészárokból...

TÖMEGEK A BRITISH MUSEUMBAN

Angliában általában most különösképpen érdeklődnek a technikai kérdések iránt s ennek eredményeként sorra nyílnak meg a különböző technikai kiállítások, amelyeknek óriási publikumuk van, elsősorban az ifjúság köréből. De nemcsak a hivatalos intézmények rendeznek ilyen kiállításokat, hanem a legegyszerűbb munkásegységek és külvárosi társaságok is.

Az angol ember számára pótolhatatlan veszteséget jelentett a British Museum ideiglenes bezárása a háború kitérése után. A háború első napjaiban a világhírű múzeum anyagát elszállították védettebb helyekre és a British Museum kapuit is bezárták. Nemrégiben azután — hogy legalább részben kárpótolják a British Museum régi tőzrslátogatóit — néhány termet megnyitottak a közönség számára. Ezekbe a termekbe különleges és most aktuális anyagot zsúfoltak össze.

Egyik teremben például Anglia nagy embereinek kiáltványai, szövegei láthatók. A terem egyik falán Nelson emlékeztető csataparancsa díszelg („Anglia elvárja minden emberétől, hogy megtegye kötelességét!”), nem messze ettől Cook kapitány sarki kutatásainak feljegyzései, aztán angol hadvezérek jelentései, parancsai következnek.

Egy másik teremben az utolsó 50 év karikatúra- és vicclapgyűjteménye sorakozik. Ennek óriási sikere van és úgyszólván mozdulni sem lehet a teremben.

Rengetegen látogatják a British Museum könyvtárát, amely tudvalevőleg a világ egyik legnagyobb fűlszerelt gyűjteménye. Az olvasótermekbe nyitástól zárásig diákok, egyszerű munkások, tisztviselők, mérnökök és tudósok ülnek egymás mellett, mintha a falakon kívül is nyugalom és béke lenne.

Nemrég nyílt meg Londonban a Polgárok Tanácsadó Irodája. Ezt az új emberbaráti intézményt ugyancsak a háború termelte ki. A tanácsadóirodának Angliában már 800 fiókja van és a fizetés nélkül dolgozó tisztviselők reggeltől estig szolgálatára állnak a tanácsért, felvilágosításért jelentkező polgároknak.

Az iroda célja elsősorban az, hogy fenntartsa a kapcsolatot a bevonult katonák és családja között. Különböző módon segítségére áll a kereset nélkül maradt családtagoknak, levelet, üzeneteket továbbít, állásokat közvetít és a most megjelent beszámoló szerint, egyedül Londonban 60.000 ügyet intézett el eddig a polgárok tanácsadó irodája.

A TINTA ÉS TÖLTŐTOLL KONJUNKTURÁJA

A levelezés általában reinkvível fellelült a háborús országokban. Az angol kiviteli cikkek között hihetetlenül felugrott a tinta és a töltőtoll exportja. Hivatalos statisztika szerint a tinta- és töl-

töltőfogyasztás egész Európában megkétszereződött. Az ok egészen kézenfekvő; a háború százereket szakitott el családjuktól, cithonuktól és a levél helyettesíti a szóbeli érintkezést. A tinta- és töltőtollgyárak fantasztikus üzleteket bonyolítanak le. A finn—szovjet háború kitörésétől a békeszerződés aláírásáig Anglia 50 százalékkal több tintát és töltőtollat szállított Franciaországba, mint azelőtt.

Ugy látszik az angolok sportszeretét a háború sem tudja végkép letörni. Március 2-án csak úgy meglartották a hagyományos oxford-cambridgei evezősversenyt, mint a békeévekben. A háború csak annyiban befolyásolta a két város egyetemi ifjúságának evezős versenyt, hogy most a célpont nem London szívében volt, hanem Henleynél futottak be a nyolcasok.

Mint érdekességet említik hogy Cambridge — az idei győztes — győzelmével a tejfogyasztásnak is óriási propagandát csinált, amennyiben a nyolcas tagjai a versenyt megelőző tíz napon keresztül szigorú tejkúrát tartottak és más táplálékot nem is vettek magukhoz

(blp.)

A magyarság kisebbségi céh alosztályok létesítését kéri

Szász Pál dr. és Bartha Ignác dr. szólnak fel a céh törvény parlamenti tárgyalása alkalmával

Bucurestii tudósítónk jelenti: Pénteken kezdődik meg a képviselőházban az új céhtörvény vitája. A parlamentben Bartha Ignác dr. képviselő szól fel a magyarság nevében. Munkatársunk értesülései szerint a magyarság képviselői a vita során azt fogják kérni, hogy a céhtörvény értelmében alakított céhekben

magyar alosztályokat létesítsenek.

Ezenkívül, ezeknek az alosztályoknak keretében bonyolítsák le a magyar céh tagok szakvizsgáit, a különböző segélyakciókat és mindazt, amit a céhtörvény kötelezővé tesz, vagy részükre biztosít. A szenátusban a céhtörvény vitája során a magyarság részéről Szász Pál dr. beszél.

A régi magyar postatakarékpénztári betétek kifizetésére májusban kerül sor

Bucurestii tudósítónk jelenti: Munkatársunk beszélgetést folytatott a fővárosban tartózkodó Bartha Ignác dr. képviselővel, aki többek között elmondotta, hogy a régi magyar postatakarék betétek ügye, amely húsz esztendő húzódik, döntő szakaszába érkezett. Bartha Ignác dr. már több, mint egy évvel ezelőtt közbenjárt ebben az ügyben a kisebbségi minisztériumban és a pénzügyminisztériumban. Egy alkalommal már ígéretet kapott arra, hogy április-

ban megkezdik a kifizetést. Azóta a kérdést újra megsürgette, mire közölték vele, hogy

a kifizetésre május elején feltétlenül sor kerül.

A visszafizetés 1:2 arányban, kamatmentesen történik, vagyis két koronáért egy lejt adnak. Az érdekeltek annál a postahivatalnál kapják meg pénzüket, amely számukra annak idején a könyveket kiállította.

SCALA mindig az élen!
Pénteken nagy világsláger premier!

SUDAN

(„Amikor a lélek kialszik...”)

A legnagyobb francia színészek legművészeibb teljesítménye! Világviszonylatban is kimagasló hatalmas alkotás! Drámai feszültség, exotikus, előtünk eddig ismeretlen környezetben lejátszódó izzó, gyorsan pergő cselekmény!

Angol és német hirdató

Birói ítélettel kötelezték a vőlegényt az elhagyott menyasszony kelengyéjének megfizetésére

Londonból írják: Hilbery bíró előtt Miss Elisabeth King 26 esztendőös tisztviselő azzal vádolta George Cook árúházi hivatalnokot, hogy három és fél esztendőös mátkaság után elhagyta és más nővel jegyezte el magát. Arra kérte a bíróságot, kötelezze Cookot, vegye őt el feleségül, vagy amennyiben erre nem volna mód, ítélje el súlyos kártérítésre házassági ígérete megszegéséért.

A tárgyaláson Hilbery bíró először is a panaszos lányt hallgatta ki. Elisabeth King előadta, hogy félesztendővel ezelőtt véletlenül rábukolt egy levélre, amelyet egy másik lány írt vőlegényének. Bizalmatlan lett, megfigyelte a férfit és kiderült, hogy úgyszólván párhuzamosan az ő szerelmükkel, a vőlegény egy másik nőnek is udvarol.

— Heves jelenetek robbantak ki közöttünk — vallotta — és ezeknek a során a vőlegényem a szemembe vágta, hogy már nem szeret.

— És mégis kéri, hogy vegye el magát? Csak nem akar feleségül menni olyan férfihoz, aki nem szereti?

— Nem is szívesen megyek hozzá feleségül, de miután három és fél évig kompromittált, nem hinném, hogy más mód is kínálkozik a rehabilitációnra.

— Nem szabad ezt ilyen tragikusan felfogni. Más jegyességekkel is előfordult már, hogy felbontották a köteléket.

A bíró és a panaszos között lefolyt párbeszéd után kihallgatták a férfit is, aki őszintén feltárta a helyzetet.

— Bevallom, hogy három esztendő után beleszerettem egy másik leányba és most őt akarom feleségül venni.

A bíró megkérdezte:

— Tulajdonképpen miért jártak jegyben ilyen hosszú ideig? Miért nem vette el feleségül a menyasszonyát, amikor még szerette?

— Főképpen anyagi okok miatt.

Kihallgatták a tanukat. Ezek nagyrészt a falképnél hagyott menyasszony mellett vallottak és azt hangoztatták, hogy Miss King rendesen viselkedett a mátkaság alatt és lázasan készült az esküvőre.

A tanúkihallgatások során a bíró a panaszoshoz fordult:

— Mennyi kiadása volt az esküvői előkészületekre?

— Hetven fontot költöttem kelengyére.

Ezután a bíró kimondotta az ítéletet és hetven font fizetésére kötelezte a volt vőlegényt. Indokolásában többek között a következőket mondotta:

— Nem hinném, hogy Miss King férjhezmenési esélyei csökkentek volna amiatt, mert egy szeszélyes természetű férfi három és fél éves mátkaság után elhagyta. Sokkal jobban járt így, mintha a férfit a házasság megkötése után szeretett volna bele egy másik nőbe. Tekintettel Mr. Cook anyagi helyzetére, nagyobb szívbalzsamot megállapítani nem áll módomban, azoaban úgy találom, hogy a befektetett kelengye árának viszatérítése teljesen jogos.

A katonai szolgálatra összpontosítottak családjainak segélyezése

A belügyminiszter rendelkezése alapján városunkban is megalakult a bizottság a katonai szolgálatra összpontosított egyének családjainak segélyezésére. A bizottság elnöke Baran Coriolan dr. főpolgármester, tagjai Sora Milentie görög keleti esperes, Unterweger Lothár dr. kanonok, Feldeanu Emil pénzügyi adminisztrátor, Bottez Gheorghe munkügyi vezérfelügyelő, Roscoban Gheorghe munkakamarai elnök, Heim Ernő dr. népjóléti tanácsnok és Georgescu Elena városi fővédő. Ezenkívül minden városrész számára albizottságot alakítottak. Ennek elnöke az illető kerület telekbírája, tagjai egy görög keleti és egy katolikus pap, a kerületi orvos, a kerületi védőnő, egy tanító és a központi bizottság egy tagja. Az albizottságoknál jelentkeznek majd az illető kerület segélyigénylői. Az albizottság a megejtett vizsgálat után a központi bizottságnak jelentést tesz a segély kiutalására vonatkozólag.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Hogyan ír a fővárosi sajtó az északi eseményekről

Dánia megszállása és egyes norvég kikötőkben német csapatoknak partralépése, amely válaszul akart lenni a nyugati norvég partok aláaknázására, természetesen oldalakon keresztül foglalkoztatja a bucurestii sajtót. Közöttük a Curen-tulban Seicaru Pamfil főszerkesztő, míg az Universul-ban Lugosianu Ion volt római követ vezércikkben foglalkozik a háború Észak-Európára történt kiterjesztésével. Seicaru „Kialakult az északi front” cím alatt a többi között így ír:

A TERVEKET RÉGEN ELŐKÉSZÍTETTÉK

— Kétségkívül áll, hogy a háború felhőszakadása a pusztító jégvihar jellegét ölti, mert az északi államok 130 éve nem viseltek háborút, csendben fejlődtek, anélkül, hogy költségvetésükben még csak viszonylagosan is megemléstérre méltó összeggel szerepeltek volna a súlyos katonai kiadások. Ebben leli magyarázatát az is, hogy a skandináv államok összehasonlíthatatlanul előbbre vannak a szociális fejlődés terén: nem kellett Mars istennek adót fizetniük. Katonai szervezetük teljes hiánya, a fegyveres békét elutasító felfogásuk, pacifizmusuk, valamint igen kevéssé agresszív szociálmusuk ezeket az országokat Finnország megtámadása idején a legkínosabb helyzetbe hozta. Lelkiileg — és ezt

A német sas és az angol oroszán harca

— Van tehát egy északi front. Van már tehát háborús színtér, amelyet hét hónap óta kerestek. Nem lehet tudni, vajjon Hollandiát nem éri-e hasonló sors, mert Németországnak az a szándéka, hogy az Anglia ellen nagyszerűen felhasználható északi tengeri partokat egész hosszában jelenlétével súlyosbítsa. Szemtanúi lesünk ezek szerint a német sas és az angol oroszán közötti harcnak, amilyen még nem volt Európában Napoleon óta. Az angol büszkeség számára, az angol birodalom részére a harc ára maga a brit impérium léte. Németország fennmaradásáért küzd, mert ha veszít, egészen 1640-ig dobja vissza a sors: az erőt képviselő egységes német birodalomnak kicsiny és tehetetlen országokra való feldarabolása. Ezért van az elszántság és hevesesség, amellyel számolhatunk a harc során. Nem szükséges nagy képzelő tehetség, nem kell stratégának lenni ahhoz, hogy megértjük, milyen irányban felödnék a hadműveletek. Ezután foria csak összemérni erejét a szövetségesek repülőflottája a németekével, amelynek egyedüli célpontja Anglia. Azt akarják ezzel elérni, hogy megrendítsék az angolok morálját, amely ha nem is lehetetlen, de nagyon nehéz, mert a brit lélek nem befolyásolható megfélemlítéssel. De éppen ez kényszeríti a legnagyobb erőfeszítésre Németországot.

Várjuk most a villámgyors német lépésre adandó angol-francia választ. Kialakult az északi front. A délkelet-európai államok fellelegzenek.

ÚJ HELYZET

Az Universulban Lugosianu Ion így ír:

— Norvégia és Dánia semlegesége a múltó. Huszonnégy órán belül választott Németország a szövetségesek április 8-iki jegyzékére és minden ellenállás nélkül elfoglalta Dániát, valamint a fontos norvég kikötőket, amelyeket a semlegeség törekény argumentumain kívül más nem védett. Dánia beletörődött az elfoglalásba és Kezserstély király felhívást intézett a dán néphez, hogy az eseményekkel szemben bölcs és nyugodt magatartást tanúsítson.

Norvégia azonban ellenáll, a kormány elhagyta az elfoglalt fővárost és elrendelte az általános mozgósítást.

— Egészen új, bár várt, de mégis meglepetésszerű helyzet állott tehát elő Észak-Európában, amelynek politikai és katonai szempontból elhatározó kihatása lehet a háborúra. Az Északi-tenger fontos jellegét Nagy-Britannia hatalmas tengeri hadereje és periferikus helyzete határozza meg. Ennek köszönheti Anglia, hogy zárlat alá veheti egész Észak-Európát. E miatt fejlődhetett ki az angol birodalom, emiatt győzhetett a szigetország a napoleoni háborúban és ennek tulajdonítható Németország veresége a világháborúban és végül ez az oka a mai zárlatnak. A modern hadihajók hatósugarának növekedése és a tengeri fejezvernemek hihetetlen

a szót nem retorikai értelemben használták — Finnországgal együtt érezték, nagyon jól tudták, hogy a finn államnak, a Balti-tenger legbiztosabb védőpajzsának megcsönkítése őket is veszélyezteti a jövőben. Nem ragadtatták el magukat és nem siettek szolidaritásukat a finnek iránt egyéb téren kinyilatkoztatni, hiszen katonai felkészültségük annyira gyenge volt és vérszegény, hogy jobbnak látták, ha segítségüket inkább érzelmileg, mint ténylegesen juttatják kifejezésre. Svédország és Norvégia — Dániáról nem is beszélünk — félelemmel voltak eltöltve arra az esetre, amikor Németország esetleg egyetlen párdúc-ugrással elfoglalja az északi államokat. Bizonyos, nagyon nehezen kerülhették volna el, hogy a két ellenfél fogójába kerüljenek, mert Németországgal való gazdasági kapcsolataik ellentétesek voltak a szövetségesek gazdasági zárlatával. De amint véget ért a norvég partok körülzárása tekintetében fennálló habozás a szövetségesek részéről, Németország válasza nem késhetett. Az a tény, hogy Dániát és Norvégiát villámgyorsan foglalták el német csapatok, azt bizonyítja, hogy az eshetőséggel már régen számoltak Németországban és valószínű a feltevés, hogy a terveket a német haderő vezérkara tanulmányozta és készítette elő.

mértékben való fejlődése a La Manche-csatornát megfiosztotta történelmi jelentőségétől, amellyel ez a vízi út a zárlat megszervezése és a háború irányítása tekintetében rendelkezett.

Régebben a La Manche Angliát és Franciaországot elválasztotta, ma egyesíti őket.

Amikor 1914-ben Németország Anglia első ellenfele lett, a zárlat-öv az Északi-tengerre helyeződött át, később pedig, amikor a repülőgép egyik fontos tényezője lett a tengeri háborúnak, az angol tengeri támaszpontok egyre messzebb kerültek a német partoktól, Scapa Flow, Rosuth, Cromarty és Franciaország barátsága első feltétele volt, hogy Anglia résztvevessen egy európai háborúban. Ebben az új sztratégiai helyzetben a norvég partok birtoklásának különös jelentősége van Németország szempontjából.

MIÉRT VOLT FONTOS DÁNIA ELFOGLALÁSA

— Németországnak az Északi-tengeren kedvezőtlen helyzete van: Rövid partvonal, amelyen mindössze két kikötő terül el, Wilhelmshafen és Cuxhaven és ugyancsak egyetlen visszavonulási út, amelyet Helgoland véd. Dánia az Északi-tenger egész bejáratát elzárja, kezében van a három szoros kulcsa: a Kis-Belt és Nagy-Belt, valamint a Szunda, amelyeket könnyűszerrel lehet aknákkal elzárni, mint ahogyan azt a világháború idején meg is tette. Még a világháború előtt tisztában voltak a német haditengerészet vezetői ezzel a kedvezőtlen helyzettel és ezért 1895-ben megépítették a kieli csatornát, amely az Északi-tengert összeköti a Balti-tengerrel. Ez azonban nagyon kevéssé növeli Németország tengeri hatóképességét.

Szükség volt a három dán tengerszoros birtoklására, röviden, Dánia elfoglalására.

Ilyen formán a hosszú norvég partok feletti hatalom periferikus helyzetet biztosít Németország számára is és ugyanakkor lehetővé válik részére, hogy a svéd acélszállítás fennakadás nélkül történjen. Dánia megszállása a baltitengeri bejárat elzárását teszi lehetővé a német hadiflottának.

— Azt mondják, hogy akié Narwick, Trondjheim, Stavanger, Kristiansund és Oslo, azé Norvégia. Ezután derül majd ki, hogy mennyi azonnali ellenállást képes felmutatni ez az ország és hogy a szövetségesek beavatkozása mennyire tudja megváltoztatni a befejezett tényt.

— A Norvégiában végrehajtott katonai műveletek révén Németország

kedvező sztratégiai helyzetet teremtett és új operációs területet szerzett, de ugyanakkor jelentősen meghosszabbodtak közlekedési útjai olyan ellenféllel szemben, amelynek tengeri fölénye vitathatatlan. A végső siker a háborús felek közti viszonytól és attól a gyorsaságtól függ, amellyel a szövetséges szárazföldi, tengeri és légi erők válaszolni képesek.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A másik nyúl

Volt nekem egy másik nyúl is dolgom, ez a nyúl ember volt. Azért kapta a nevét, mert remekül tudott szaladni. Szándékosan használtam ezt a szót a „futni” kifejezés helyett, mivel értelmük szerint nem teljesen fedik egymást. Az utóbbi kifejezés mint fogalom általánosabb. Aki szalad, az fut is, de a futó nem okvetlenül szalad. Példa erre éppen az én Nyúl barátom. Ő sohasem futott, de mindig szaladt. Szava járása volt: A nyúl is csak akkor fut, ha szaladni kell! Igazolással két esetet hozok fel.

A katonaságnál együtt szolgáltunk. A Nyúl híres volt arról, hogy ha futólépést vezényelt a kiképző tizedes, mindig utolsónak futott be a célba. Nem szeretett futni, Kényelmes ember volt, akkor már nős, két gyermek apja. Egy szép reményre jogosító dísz-pocak körvonala is mutatkoztak a szokott helyen.

Egy délelőtti levelet hozott neki a posta. Közölte vele a család, hogy megjött a harmadik gyerek is: fiú. Madarat lehetett volna vele fogatni, úgy örült a hírnek, de később lekonyult az orra. Nagyokat sóhajtott. Ha ő most otthon lehetne! Ha láthatná a kis porontyát! Meg a leánygyájt, sovány aszonyát! Végül is elhatározta, hogy haza megy. Mégy a pokolba — mondottuk neki szelíd határozottsággal — mert ezért a kis tréfiért három napi sötét fogda járt volna neki.

Elhallgatott. No, ennek megjött az esze, — gondoltuk. Este hét után felöltözött, hogy kimegy a városba. Kilenc óra előtt egy perccel vörösrre izadt, de boldogan vigyorgó arccal állított be hozzánk. „Láttam!” kiáltotta, a „gyereket, a Pistit!” s mikor elhűjülve néztünk rá, egyszerűen hozzá tette: — „Haza szaladtam.”

Az eset csattanója most következik: Ez a „haza”, ahol ő mint tanító élt, hét és fél kilométernyire feküldt a kaszárnyánktól. Hét percre esett tehát egy kilométer. Istenügyse megérdemelte a „nyúl” nevet!

A világháború kitörésekor első osztályú népfőlkelő volt, őt tehát nem érte még el a fölmentés szegylene, bevonult, tisztí kiképzőbe került s bizonyos idő múltán az orosz frontra vezényelték. Vele ment a „nyúl” név is. Nyúl hadnagynak nevezték az emberei és mert nagyon szerették, ezzel nem gúnyoíták, hanem becézték. Persze, a természete ott is kiütöközött, a kedélyes lomhaság, amely nagyon jól megfér a kötelességtudással. Még mindig az volt a szavajárása, hogy a „nyúl is csak akkor fut, ha szaladni kell!”

A második eset a következő: Egy kis lengyel faluban volt elszállásolva a zászlóalja. Jólehet biztonságban érezték magukat támadás ellen, mégis megtörtént, hogy egy nagyobb orosz csapat rájuk tört. Éjjel volt, rémes megszárlás követte a támadást, az alezredes mindjárt az elején elesett. Nyúl hadnagy látva, hogy minden ellenállás hiábavaló, hatalmas ugrásokkal menekült messze maga után hagyva az öt követőket. Pár perc múlva az egyik futó előíról hatalmas lökést kap, látni nem lát, de érzi, hogy valami nagy test esett neki. Birkózni kezdenek, amikor hallja: „Eressz el, te marha!” „A hadnagy úr, Nyúl hadnagy úr!” — hebegi nagyokat szusszantva. „Én vagyok, te ökör, visszaszaladok, ott hagytam valamit!” — és már rohan is.

Hajnali pirkadáskor egy faluja beli szakaszvezető — aki később nekem beszélt el az esetet, — utól érte, helyesebben rátalált Nyúl hadnagyra. Frissen kipihenve a földön hasalt, előtte egy csoportképes levelező lap, azt nézegette nagy boldogan.

Ezért a csoportképért szaladt vissza Nyúl hadnagy a szörnnyű megszárlásba. Családi kép volt: ő, a felesége és kilenc gyerek. „Vissza futottam” mondotta egyszerűen. „Naná, majd ott hagyom ezt a drága képet a muszkának!”

Sok idő múltával, hazajött foglyok beszéltek, hogy akkor három muszktát agyon vert, csak úgy tudott ismét „elszaladni.”

Nyúl hadnagy a maga módján hős volt.

Béreczy Lajos

(—) A tisztí orvosok hivatalos órái. A városi főorvosi hivatal közli, hogy a kerületi tisztí orvosi hivatalok órái naponta 8-tól 10-ig tartanak és nem 10-től 12-ig, miként eddig.

(—) Giurescu miniszter városunkban. Jelenítettük, hogy Giurescu Constantin propagandügyi miniszter Olaszországba utazott. A miniszter ezen alkalommal keresztülutazott városunkon, ahol a pályaudvaron Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár fogadták, akikkel a miniszter félórás tartózkodása alatt elbeszélgetett.

(—) Prefektusok értekezlete. A tartomány öt megyéjének prefektusai tegnap délelőtt Timisioarán (Temesváro) Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár elnöklété alatt értekezletre gyűltek össze, amelyen a szolgálati főnökök is résztvettek. Az értekezleten az új költségvetés végrehajtásával kapcsolatos ügyeket beszélték meg. Az értekezlet résztvevőit, ezenkívül Damenescu Ion kabinetigazgatót és Jucu Cornel kabinetfőnököt Marta Alexandru dr. királyi helytartó a Schnur-étteremben ebédre vendégül látta.

(—) Mailáth-emlékünnep. Az alba-juliai (gyulafehérvári) római katolikus fiúliceum vasárnap ünnepélyes külsőségek között kegyelettel áldozott nagylelkű patrónusa, boldogemlékű püspökatyja, Mailáth Gusztáv Károly c. érsek emlékének. Az ünnepséget az ősi székesegyházban végzett ünnepi szentmise előzte meg, majd a liceum tornatermébe vonult a közönség. Az ünnepségen résztvett Márton Áron püspök is, a beszédet Bujáki Domokos intézeti igazgató mondotta és méltatta a magyar ifjúság lelki újjáteremtőjének nagy érdemeit. Az intézet zenekara több számmal szerepelt a műsoron, amelyet még szavaltatok és melodráma gazdagított. Az ünnepség befejezéseként Márton Áron püspök emelkedett szólasra és határos, mély gondolatokkal átszőtt gyönyörű beszédet mondott.

(—) Járművek közlekedésének szabályozása a város területén. A polgármesteri hivatal rendeletet adott ki, amelyben szigorúan megtiltja a kocsiknak, kerékpároknak és taligáknak a járdán, fasorokban, valamint az utaknak a járdá és a kocsit közötti részben való közlekedését. A rendelet ellen vétőket egy naptól egy hónapig terjedő elzárással, továbbá ötven leitől ezeröttszáz leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) Kioszkbérlet öngyilkossága. Gelep Nicolae a caransebesi (karánsebesi) államvasúti pályaudvar ujságkioszkjának bérletje, felakasztotta magát és mire reátaláltak, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

(—) Szudy Elemér halála. A magyar ujságíró-társadalom évtizedeken át értékes, kiváló tagja, Szudy Elemér, hatvan éves korában Budapesten meghalt. Egy időben a magyar miniszterelnökség sajtóosztályának volt a főnöke, majd a magyar belügyminisztériumban teljesített szolgálatot és mint miniszteri tanácsos ment nyugdíjba. Szudy Elemér évtizedeken át az aradi sajtónak volt kitűnő tollú tagja és vezető szerepet vitt az ottani ujságírói és társadalmi életben. Arad város törvényhatósági bizottságának is tagja volt alig harminc éves korában. A háború után került Budapestre és kvalitásai ott is érvényesültek. Rövid betegeskedés után most meghalt és ma délben temetik a gödi temető halottasházából.

(—) Curtiu Adrian operaénekes hangversenye a színházban. Curtiu Adrian kiváló operaénekes holnap, szombaton este a városi színházban önálló hangversenyt rendez. A Baran Coriolan dr. főpolgármester védnöksége alatt álló hangverseny a művészeti élet egyik kimagasló eseménye lesz. A jeles művész gazdag műsora a zeneszerzők hosszú sorát szálaltatja meg. Erediceanu, Toselli, Barbu Filaret, Lehár Ferenc, Friml, Strauss, Bizet, Flotow, Olivieri, Dragoi Sabin, Montia E. Mozart, Schubert, Puccini, Korzakov, Fernie, Manzati és Verdi szerepelnek a műsoron. A hangverseny este 9 órakor kezdődik.

(—) Francia nyelvű előadás a racionalizmusról. Fontaine Marcel tanár a Romániai Francia Tudományos Intézet rendezésében ma este fél hétkor a kereskedelmi liceum nagytermében a racionalizmusról francia nyelvű előadást tart.

(—) A belvárosi római katolikus egyházközség évi rendes közgyűlése vasárnap, április 14-én délelőtt fél tizenegy órakor lesz az egyházközség tanácstermében. A közgyűlés után délelőtt tizenegy órától kezdve déli egy óráig és délután három órától öt óráig — ugyancsak a közgyűlési teremben — az egyháztanácsi választások mennek végbe. Összesen negyven tanácsost választanak. Az egyházközség vezetősége felhívja a tagokat, hogy a közgyűlésen és a választáson minél nagyobb szám-

Ön veszít

drága idejéből, ha valamire szüksége van és személyesen jár utána, hogy hol, mit, mikor kaphat meg a legelőnyösebben

Ön keres

lakást, állást, foglalkozást, háztartási alkalmazottat, házat megvételre, vagy vevőt eladó házara, vagy bármí más, amire szüksége van

Ön szaladgál

össze-vissza, keres itt és keres ott, igénybe veszi ismerőseit, közvetítőket tárgyal, felesleges kiadásokat vállal, pedig a megoldás egyszerű

Ön talál

megoldást minden gondjára, ha felad egy apróhirdetést a Déli Hírlapban, melyet naponta sokezer ember olvas

Ön csodálkozik

ezen az egyszerű megoldáson és csodálata növekszik, ha elolvassa, hogy milyen kedvezményes díjszabást állapítottunk meg az apróhirdetések részére.

Ön nem fizet

többet egy apróhirdetésért húsz leinél és ezért tizenöt szót közzölhet. Minden további szó egy lei. Vastag betűvel egy apróhirdetés tizenöt szög harminc lei és minden további szó kettő lei. Állástkeresők tíz szög tíz leit fizetnek, minden további szó egy lei, vastag betűvel egy apróhirdetés állástkeresőknek húsz lei, minden további szó kettő lei.

Szovjet rádiópropaganda

A „Daily Telegraph” tudósítója megállapítja, hogy a legutóbbi időben érdekes változások történtek az orosz rádiópropagandában. Nemrégiben még gondosan kidolgozott német nyelvű humoros előadások foglalták el a főhelyet a külföld számára történő leadásokban. Második helyen következtek az angol nyelvű hírek és propagandaközlemények és csak néhány néhány szakítottak néhány percet francia programok leadására. Ez most gyökeresen megváltozott, amennyiben ezidőszereint a francia nyelvű híradások állnak az első helyen és ezeket egész napon keresztül bőségesen adják valamennyi rádióállomásra. Az angol hírek közlése megtartotta második helyét, míg német nyelvű híreket csak éjszaka, az egyik rövidhullámú állomásra adnak. Megemlíti még a „Daily Telegraph” tudósítója, hogy legutóbb a szovjet rádió hangoztatta Oroszország katonai erejének további növelését. „Valamennyien készen állunk arra — mondotta a speaker —, hogy ismét harcoljunk és megvédelmezzük a szocializmus országának határait és érdekeit”.

(—) Kongreganista tagavatás a piarista liceumban. Vasárnap délelőtt kilenc órakor Mária kongregáció szentmise lesz a piaristák templomában és ezt Kayser Lajos prelátnak-kanonok, nagyprépost, a katolikus iskolák püspöki biztosa mondja nagy segédlettel. Utána ünnepélyes ke-retek között a Blédy Lajos piarista tanár vezetése alatt álló Mária kongregáció tagjává avatnak harminc jelöltet az iskola növendékei közül.

(—) Gyászistentisztelet Biraescu Georgeta lelki üdvéért. Most van hat hónapja annak, hogy Biraescu Georgeta egyetemi hallgatónő, Biraescu Traian városi statisztikai hivatali főnök leánya meghalt. Ebből az alkalomból vasárnap, április 14-én tizenkét órakor gyászistentiszteletet tartanak.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szántó Klára Matild, Hajdú Oktáv, Jung Antal Sándor Zoltán, Balázs Irén, Crisan Dumitru, König Valdemár Günther, Kleckner Anna.

(—) Elmaradnak a Jogászegylet előadásai. A Jogászegyletnek áprilisa hirdetétt tudományos előadásai elmaradnak és azok számára később új határidőt tűznek ki.

(—) Halálozások. Meghaltak: Hermann Adám hetven éves földműves, Katona Móric hatvankilenc éves kereskedő, Franzen György hatvannégy éves asztalos.

(—) Seicaru Pamfil előadása a városi színházban. Seicaru Pamfil, a Curentul című bucarestli napilap igazgató-főszerkesztője hétfőn, április 15-én délután hat órakor a városi színházban A mal és a holnap Európa címen előadást tart. Az időszere előadás elé a közönség nagy érdeklődéssel tekint

Ez is megtörtént...

Lord Luke of Pavenham, az egyik nagy londoni részvénytársaság igazgatóságának elnöke különös kérelemmel fordult a legutóbb megtartott ülésen az igazgatósághoz. — Mielőtt a tárgysorozatot letárgyalnók, — mondotta — arra kérem az urakat, szíveskedjenek évi 2500 font tiszteletdíjamat 1000 fontra leszállítani. Általános csodálkozás fogadta ezt a valóban szokatlan kérelmet. A lord azonban ragaszkodott ahhoz, hogy az igazgatóság azonnal tárgyalja az ügyet. Nagy szótöbbséggel a kérelmet elvetették. — Sajnálom, — szölt a lord — ebben az esetben kénytelen vagyok levonni a konzekvenciákat. Ha nem teljesítik kérésemet, elhagyom a vállalatot. Az alelnök próbálta kapacitálni, de minden hiábavaló volt. A lord kijelentette, hogy ezután maximum 1000 font honoráriumot fogad el mint elnök. Végül is az igazgatóság kimondta a fizetésleszállítást azzal, hogy az év folyamán is joga van a lordnak újból kérni fizetésének visszaállítását. — Ezzel a jogommal nem fogok élni, — válaszolt mosolyogva a lord — mert azt is bevallom önöknek, hogy bizonyos adópolitikai szempontból akartam csökkenteni a jövedelmeimet. Az ülés bekezdése után, mint magánember, megmagyarázta igazgatótársainak, hogy sokoldalú közgazdasági jövedelmeit csökkenteni akarta, hogy így bizonyos adókulcsok belül legyen a bevétele.

(—) Eljegyzés. Bagyin Károly és Petnehazy Margit jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(—) Beszúntették az eljárást a munkakamara volt vezetősége ellen. Emlékeztetes, hogy a munkakamara volt vezetősége ellen eljárás indult meg, állítólag elkövetett szabálytalanságok miatt. A vizsgálat folyamán a munkaügyi minisztérium azonban visszavonta a feljelentést azzal, hogy semmi károsodás nem történt. Tegnapi ítélet a büntető tanácsa is foglalkozott ezzel az ügygel és a maga részéről a munkakamara volt elnöke és többi vezetője ellen az eljárást szintén megszüntette.

(—) Tautu Vasile pénzügyi vezérfelügyelő könyve az alkotmányról. Tautu Vasile kerületi pénzügyi vezérfelügyelő a bucarestii egyetemen megszerezte a jogi doktorátust. Doktori értekezése II. Carol király alkotmányáról szólt. Az értekezés az egyetem jogi tanárai előtt osztatlan tetszést aratott. Legközelebb az értekezés könyvben is megjelenik. Az előszót Constantinescu Mitita pénzügyminiszter írta hozzá.

(—) Henteslegényből rendőrfőnök. Csáki Béla második kerületi henteslegény felkereste Dékány Lajos úisentesi gazdát, aki előtt rendőrfőnöknek adta ki magát és a magával hozott Sós Vilmos nevű barátját rendőrtisztnek mutatta be. A két jómadár 2750 leít csaló ki a gazdától, aki később rájött a csalafintásra és feljelentést tett. A két csaló ellen megindult az eljárás.

(—) Növendékhangverseny. Vasárnap este félkilenc órakor Humita-Secosan Silvia énekesnő növendékei a városi zeneiskola termében hangversenyt rendeznek. A műsor tízeankét pontból áll. Az egyes számokat zongorán Tolnay Béla tanár kíséri.

— Megnyílt a milánói mintavásár. Milánóból jelentik: Csütörtökön reggel Milánóban megnyílt a 21-ik nemzetközi mintavásár.

— Szerencsés hegybeomlás Râmnicul-Sarat mellett. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napok esőzése következtében a Râmnicul-Sarat mellett lévő Dealul-Sarei helységben a hegy körülbelül 200 méteres távon beomlott és ennek során gazdag szén és só-rétegek kerültek felszínre.

(—) Kalapokat lopott. A rendőrség letartóztatta Kleps Ilona 47 éves kalapgyári munkásnőt, aki a gyárból rendszeresen kalapokat lopott. Kiderült, hogy a tolvajnének orgazdája is voltak Ellenük szintén megindult az eljárás.

(—) A Berzava-patak halottja. Gataia (Gátalja) község határában a Berzava-patakból egy parasztruhás férfi holttestét fogták ki. Kiletét nem sikerült megállapítani.

(—) A miniszter unokaöccse. Proca Cata sipeti illetőségű fiatalember hónapok óta számos szélhámososságot követett el. Hol Baran Coriolan dr. volt miniszter unokaöccsének, hol vidéki földbirtokos fiának adja ki magát és hiszékeny emberektől pénzt csal ki. Több feljelentés alapján a törvényszék tegnap foglalkozott Proca ügyével. A fiatal bűnös helyett csak édesanyja jelent meg, aki sirva kért elnézést fiával szemben és erősítette, nem tudja, hogy a jelenleg hol tartózkodik. A törvényszék Proca Catát távollétében egy évi és három hónapi fogságra ítélte.

(—) Villamos kalauz balesete. Tegnapi délután a Lahavary-téren Lunariu Ion harmincegy éves kalauz az egyik villamoskocsi pótkocsiját akarta lekapcsolni, miközben a két kocsi ütközése közé került. Súlyos belső sérülést szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

Nagy csapatösszevonások a nyugati fronton

A Rajna és a Mosel között harcok várhatók. Daladier, Weygand és Gamelin tárgyalásai

Párisból jelentik: A Havas hírgyűzők közli illetékes francia katonai körök nyilatkozata, amely szerint

a Rajna és a Mosel közötti arcvonalon az egyik napról a másikra felélénkületnek a harcok.

A különböző pontokon történt előkészületek arra vallanak, hogy fontos csapatösszevonások történtek a harctereken. A légi tevékenység a rossz időjárási viszonyok miatt csaknem teljesen szünetel az arcvonal fölött. Észak- és Kelet-Franciaország fölött mindössze 3-4 német felérintő repülés történt.

Londonból jelentik: A Balkán-államokban akkreditált angol követek szerdán két ülést tartottak és különböző gazdasági, valamint politi-

kai kérdéseket vizsgáltak meg. Az ülésen Cross hadigazdasági miniszter elnökölt.

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelenté, hogy Daladier hadügyminiszter csütörtökön délelőtt hosszasan tárgyalta Weygand és Gamelin tábornokokkal. Reynaud miniszterelnök délután a kamara ülésén beszédet mond.

Brüsszelből jelentik: Csütörtökön délelőtt belga egyetemi hallgatók Brüsszelben rokonszenvtüntetést rendeztek a francia és angol követéségek épületei előtt. Ezután a német követség felé vették útukat, de a rendőrség szétzavarta őket. Később nagyobb csoport a város központjába vonult és plakátokon juttatta kifejezésre rokonszenvét Anglia és Franciaország iránt.

— Megdrágul a vasúti utazás. A Monitorul Oficial közli, hogy április 15-től a vasúti utazás 10 százalékkal megdrágul. A teherforgalomban 15 százalékos emelkedés lesz, ez azonban csak május 10-től lép érvénybe.

(—) Életunt munkásnő. A Kunz-telepen Ullrich Mária, tizenhat éves munkásnő öngyilkossági szándékkal erős lúgkoldatot ivott. Tettét későn vették észre, amikor a maró folyadék belső részeit már összegegette. A mentők kórházba szállították. Állapota életveszélyes.

(=) A nagykereskedői jelleg bejelentése. A cégek bejegyzésénél az árelenőrzési törvény értelmében az érdekelt cégeknek igazolniuk kell azt, hogy milyen természetű kereskedelemmel foglalkoznak. A két példányban kiállítandó kérvényben, amelyet előírt nyomtatványformában nyújtanak be, fel kell tüntetni, hogy az illető kérvényező nagykereskedéssel, vagy kiskereskedéssel is foglalkozik. Az ipartelepeknél pedig ki kell mutatni, hogy gyárparról, vagy kisiparról van szó. Ennek a körülménynek a pontos bejelentése azért fontos, mert csak így lehet az egyes kereskedelmi és ipari vállalatokat az árelenőrzési törvénynek megfelelően osztályozni. Aki nagykereskedői, vagy kiskereskedői minőségüket ezen törvényes rendelkezéseknek értelmében még nem tisztázták, azt a kereskedelmi és iparkamara cégjegyzési hivatalában április hónap 25. napjáig feltétlenül jelentsék be.

(—) A Déli Hírlap szegényalapja javára egyik olvasónk tegnap Duci jelige alatt száz leít adományozott.

A kereskedelmi utazók kamarai nyilvántartása

A kereskedelmi és iparkamara vezetősége a nagy organizációs munkában súlyt helyez arra, hogy a kereskedelmi utazók nyilvántartása szintén világos és könnyen áttekinthető helyzetet mutasson. A kamara teljesen új alapokra fektette ezt a nyilvántartást és rendezte az utazók igazolványainak kérdését is. Tudvalevőleg minden kereskedelmi utazónak igazolvánnyal kell bírnia, amelyet a kamaránál évente láttamoztatni kell. A kamara nyilvántartja azokat a cégeket is, amelyek számára az illető utazó kereskedő dolgozik és külön dosszába foglalja az utazó összes személyi és szolgálati adatait. Azok az utazó kereskedők, akik eddig csak az 1939. évre láttamoztott igazolvánnyal rendelkeznek, kötelesek azt április 25. napjáig az itteni kamaránál bemutatni új láttamozásra, ugyanakkor be kell mutatniok mindazokat az iratokat is, amelyek a részletes kimutatásból még hiányzanak. Az illető utazó fényképével és összes adataival, szolgálati működésével ellátott nyilvántartás egyben a kereskedelemmel foglalkozók ezen ágának hiteles dokumentumai is.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26. — május 6.

1500 kiállító — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tözsde.

50%-os utazási kedvezmény

Érvényes: a MAV vonalain: odautazásra IV. 26—V. 6-ig, visszautazásra IV. 26—V. 16-ig
MAGYAR VIZUM érvényes román egyéni útlevél és vásárigazolvány alapján a m. kir. követség és a m. kir. konzulátusok útján, személyenként 2.50 P-ért beszerezhető

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a Romania Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviseleteinél. A vásárigazolvány ára 120 leít.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Elejét veheti-e a böjtkúra a rákra való hajlamosságnak

Verébely tanár új megállapításai. — A hustalan napok jótékony hatása a szervezetre

A hustalan napok elrendelése és bevezetése Európa legtöbb országában nyilvánvalóan közgazdasági szempontból történt. Ugyanakkor akaratlanul is rendkívül fontos egészségvédelmi akciónak lett elindítója. Aki egy kissé elgondolkodik azon, hogy nem okvetlenül szükséges a mindennapos húsevés, az rájön arra is, hogy a szervezet karbantartása esetleg még más restrukciókat is igényelhet. Erre vonatkozólag érdekes útmutatással szolgál Halász Henrik főorvos érdekes, nagyszabású tanulmánya, amely a böjtkúra problémájával foglalkozik. Még pedig nem a lesóványodás, hanem a betegségek megelőzése, kiküszöbölése, sőt gyógyítása szempontjából.

Halász Henrik főorvos tanulmányában rámutat arra, hogy bármennyire is hihetetlennek és valószínűtlennek látszik, mégis a böjtkúra az a gyógy mód, amely minden eddig alkalmazott gyógyszeres és műszeres gyógykezelést messze felülmúl.

A böjtölés már az ősidőben valóságos tudományá fejlődött, áldásos hatása azonban feledésbe ment és helyette szokássá vált napról napra nagytömegű tápszerek fogyasztása. Pedig az emberi szervezet is olyan, mint a gépezet, amelyet időnként meg kell tisztogatni. Mivel pedig a helyes táplálkozás népegészségügyi probléma, egyben tehát nemzeti kérdés is, ezért tanítani kellene a táplálkozásra vonatkozó tudnivalókat.

AGYONESZIK MAGUKAT AZ EMBEREK

Halász Henrik főorvos rendkívül érdekes munkájában többek között rámutatott arra is, hogy az ember fogazata és főleg belső emésztési szervei berendezésükönél fogva

gyümölcs és növényi tápszerek fogyasztására vannak alkotva.

Foglalkozik a mérsékelt, kevés tápszerrel beérő emberekkel, akik meg vannak kímélve attól a sok szenvedéstől, amit az ésszerűtlenül megválogatott és túl sok étel fogyasztása okoz. A böjtölésnek éppen az a célja, hogy az ilyen helytelen táplálkozás ártalmait kiküszöbölje az emberi szervezetből. A böjtölésnek hihetetlen sikerei vannak az összes idült betegségeknek, nem túlságosan előrehaladt rákos betegségeknek, szívdegenerációnál, gyomor-, máj-, vese- és bélbajoknál, légzési zavaroknál, hajhullásnál, rossz látó- és csökkent hallóképességnél. Valóságos forradalom köszönt be az emberi szervezetbe a böjtölés tartama alatt.

Az egész szervezet mintegy újjáalakul, megfiatalodik,

a test rugalmassága, az arc üdesége visszatér, a látás, hallás megjavul, magas vérnyomás lecsúsz, mélyebb, üdítőbb és rövidebb alvás köszönt be és a szórakozottság és szellemi restség megszűnik; az agy felfogóképessége hihetetlen módon növekedik, amely körülmény minden szellemi munkával foglalkozónak megbecsülhetetlen érdeke és értéke.

Téves az a felfogás, hogy teljesen egészséges, jóétvágyú ember minden ok nélkül ne tartson böjtkúrát. Éppen ellenkezőleg, azoknak az embereknek van erre a legnagyobb szükségük, akik kellő mozgás híján jó étvágyal esznek szükségletükön felül és így túlságosan megterhelik emésztő, vérkeringési és kiválasztó szerveiket.

Az az étvágy, amellyel a szellemi munkálkodást, vagy ülő életmódot folytató ember bőséges táplálékát elfogyasztja, természetellenes és csak célszerűtlen megszokásból származik. Az ember a fogaival ássa meg a siriát, — tartja egy nagyon találó mondás. Az emberek agyoneszik magukat, agyondolgoztatják gépezetük alkatrészeit és így mielőtt elérték volna a természet által rendelt élethatárt, lényegesen hamarabb válnak meg a földi élettől.

A RÁKHAJLAM ÉS A TAPLALKOZÁS

A tulajdonképpen böjt megkezdése előtt tanácsos két-három napon át gyümölcskosztot élni, majd ezután napi egyszeri gyümölcsétkezés következik és csak ezután kezdődjen a tápszerek teljes megvonása. Hogy meddig tartson a böjtölés, az függ a beteg állapotától, de függ a beteg túróképességétől, önuralmától, intelligenciájától, étkezésétől is. Tanácsos fokozatos tápszermegvonással kezdeni a böjtkúrát, olyanképpen, hogy a négy-öt napos gyümölcs-koszt után előbb a reggelit, majd az ebédet és végül az esti étkezést szüntetik be.

Érdekesen vélekedik erről a kérdéssel Verébely Tibor, a világhírű sebész tanár, a rákbetegség kutatója:

— Az elgondolást jónak tartom — mondta

Timisoara (Temesvár) márciusi népmozgalmi adatai

Márciusban Timisoarán (Temesvárott) 126 gyermek született, ezekből 18 vidéki illetőségű, úgyhogy timisoarai (temesvári) újszülött voltaképpen csak 108 volt. A 126 újszülött között van 66 fiú és 60 leány, 101 gyermek törvényes, 21 törvénytelen, 4 gyermeket pedig természetes apja elismert. Négy törvénytelen gyermeket 20 éven aluli, kettőt 30 éven felüli anya hozott a világra. A többi törvénytelen gyermek anyja 20 és 35 év közti korban van. Az újszülöttek nemzetisége a következő: 40 román, 35 magyar, 31 német, 2 szerb, 10 zsidó és 4 cigány.

Elhalálozott márciusban Timisoarán (Temesvárott) 175. egyén és pedig 99 férfi és 76 nő. Egy éven aluli korban 21, egy és tizenöt éves kor között 3 gyermek halt meg. Három elhalt felnőtt meghaladta a 84 éves életkort. A felnőtt elhaltak között volt 23 nőtlenség, vagy hajadon, 70 házass. 52 özvegy, 3 elvált, háromnak a családi állapota ismeretlen maradt. Az elhaltak nemzetiségi megoszlása a következő: 40 román, 54 magyar, 57 német, 12 zsidó, 3 cigány, 2 bolgár és 3 más nemzetiségű.

Márciusban a város területén hét öngyilkosság és két gyilkosság történt. Az öngyilkossá-

a professzor, — hiszen el kell ismernem azt az igazságot, hogy

a mai kultúrált ember bizony túltáplálkozik. A szakácsművészet raffinérai nem szolgálják az emberiség érdekeit. Mindenki tapasztalhatta már magán, hogy bőséges táplálkozás után testi-szellemi ellustulás áll be. Viszont mérsékelt étkezéssel a közérzet feltűnő módon javul, az ember testileg-szellemileg elasztikusabbá lesz. Tehát a böjtölést és a mérsékelt étkezést feltétlenül helyesnek tartom. Klinikámon ilyenirányú kísérletek nem történtek, mivel ide már többnyire súlyos, műtéti beavatkozást igénylő betegek jönnek. Ezeknél egy böjtkúra alkalmazása teljesen lehetetlen. A rákbetegségekkel kapcsolatban azonban — folytatta a professzor — esetleg mint preventív tényező lényeges szerepe lehet egy böjtkúrának.

Ma a rákbetegségre való „hajlam” problémája áll az orvostudomány érdeklődésének a homlokterében. A rák helybeli betegség, ami azonban csakis hajlam alapján fejlődhet ki, ami az állatokon végzett kísérleteink alapján bebizonyosodott. Gyógyszerek, mérgek, külső mechanikai, vagy kémiai hatások ezt a „hajlamot” létrehozhatják. És éppen a hajlamosság kérdésével kapcsolódik egybe a böjtkúra, amennyiben nagyon is lehetséges, hogy

a táplálék minőségében és mennyiségében benne vannak ezek a hajlamosító lehetőségek.

Hogy ennek elejét lehet-e venni böjttel, mérsékelt táplálkozással, vagy bizonyos anyagoktól való megtartóztatással, az ma még az orvostudomány egyik ismeretlen szakaszát jelenti, de feltehető, hogy ha gyógyítani nem is, de igen sok esetben megelőzni lehet a bajt a rendszeresen alkalmazott böjtkúrával — az individualitás tekintetbevételével, — a mérsékelt, esetleg diétikus vagy vegetáriánus kosztal. P. L.

gok a következő okokból történtek: részegség, félelem, szerelem, életuntagság, vigyázatlanság, féltékenységek. A hetedik öngyilkosság okát nem sikerült kideríteni. Az, aki féltékenységből lett öngyilkos, előzőleg két gyilkosságot követett el.

A márciusban elhalt 175 egyén közül 30 volt vidéki és csak 145 timisoarai (temesvári). Ha összehasonlítjuk ezt a számot a timisoarai (temesvári) illetőségű újszülöttek számával, kiderül, hogy márciusban 37 lélekkel kevesebb született a halálozások számainál.

Ez év márciusában 90 házasságkötés történt az anyakönyvi hivatalban. A vőlegények között volt 4 özvegy és 9 elvált, a többi nőtlenség, a menyasszonyok közül 3 özvegy, 9 elvált, a többi hajadon. A vőlegények közül volt 36 román, 16 magyar, 26 német, 2 szerb, 9 zsidó, 1 bolgár, a menyasszonyok közül pedig 35 román, 17 magyar, 26 német, 2 szerb és 10 zsidó.

Válást márciusban az anyakönyvből 14 esetben vezettek be. Elvált 5 román férj, 3 román, 1 magyar és 1 német feleségtől, 3 magyar férj 2 magyar és 1 német feleségtől, 3 német férj 3 német feleségtől és 3 zsidó férj 3 zsidó feleségtől.

Hétfőn, április 16-án már életbelépnek a Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei

Budapestről jelentik: Európa 27 államában már husvét óta árusítják minden utazási és menetjegyirodában, valamint minden vásári társaság képviseleténél a Budapesti Nemzetközi Vásár vásárigazolványait, amelyek tudvalevően igen jelentős utazási, vízum- és egyéb kedvezményeket biztosítanak a vásár megtekintésére utazó közönség részére. Ilyen vásárigazolványt természetesen mindenki válthat magának. Ára személyenként 120 lei. Aki a vásárigazolványt megszerzte, az a kitöltött vásárigazolványt és érvényes útlevelet a vízum megadása végett a lakhelye szerint illetékes magyar külképviseleti szervhez nyújtja be, ahol a vízumért csupán 2.50 pengő, illetve az ennek megfelelő valutát kell kezelési költség címén befizetni. Természetesen a vízumot idejekorán ajánlatos beszerezni. A kivételes vásári vízum alapján a látogatók már április 13-tól Budapestre utazhatnak, ahová azonban legkésőbb május 6-án déli 12 óráig kell megérkezniük. A vásárigazolvány tulajdonosa valamennyi magyar vasúton és hajón

úgy jövet, mint menet, 50—50% utazási kedvezményt élvez, természetesen már hétfőtől, április 16-tól kezdődően.

A Román Államvasutak a visszautazásnál adnak 50% utazási kedvezményt, még pedig április 26-tól május 11-ig, de csak azoknak, akik április 21-től utaztak Budapestre.

Románia a területén átutazó külföldieknek úgy jövet, mint menet 50—50%-os utazási kedvezményt ad s még rengeteg más ország egyéb kedvezménye is áll az utasok rendelkezésére, de ezek felsorolásához egész kis könyvecske kell, mint aminő a vásárigazolvány, amely természetesen a lehető legrészletesebben tartalmazza az összes kedvezményeket és tudnivalókat, köztük részletes magyarázatot arról, hogyan és milyen feltételek mellett lehet a magyar utazási vízumot megszerezni. A Budapesti Nemzetközi Vásárt egyébként pénteken, április 26-án nyitják meg és a vásár visszavonhatatlanul május 6-án este zárul.

Ki tudja előre
megmondani
mi történik
2 NAP
mulva?

Egy dolog bizonyos:

KÉT NAP MULVAlesz az
ÁLLAMI SORSJÁTÉR

zöld sorozatának a huzása.

Vásároljon még ma sorsjegyeket.

Egy fővárosi áldetektív 16 zsarolást követelt el

Egy elzúllott fiatalember erkölcsrendészeti detektívnek adta ki magát, a szállodákat látogató férfiakat és nőket zsarolta meg

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról a nem mindennapi szélhámosságról, amelyet a fővárosi rendőrség leplezett le. Elfogtak egy Voiculescu Ion nevű 28 éves fiatalembert, aki már hónapok óta a zsarolásnak egy új módját folytatta. A szélhámos lesbe állt a szállodák előtt és

erkölcsrendészeti detektívnek adta ki magát, a nőket megszarolta.

Több napi vizsgálat után összeállították Voiculescu bűnlajstromát és pontosan megállapították, hogy a szélhámos miként „dolgozott”.

Mint már említettük, a fiatalember lesbe állt valamelyik szálloda előtt és várta áldozatát. Amikor ez megjelent, mindaddig követte, amíg a szerelmes pár elvált egymástól. Ekkor a nő nyomába szegődött, majd néhány pillanattal később egészen melléje lépve, így szólt:

— Kérem, kövessen!

A hölgy rendszerint ösztönszerűleg megérezte a veszélyt, még mielőtt Voiculescu bemutatkozott volna. Természetesen ezt sohasem mulasztotta el. Az áldozat siránkozni kezdett és körülbelül ez a párbeszéd folyt le közöttük:

— Jaj uram, én férjes asszony vagyok, családom van. Hogyan menjek a rendőrségre?

— Pedig ez elkerülhetetlen asszonyom. Szigorú parancsom van. Kénytelen vagyok önt felkísérni. Nincs mit tennem.

A hölgy végül addig sírt, rimázkodott, míg Voiculescu végül nagynehezen

hajlandó volt pénzt elfogadni.

Az áldozat pedig örült, hogy a botrányt sikerült elkerülnie. Voiculescu csak olyan nőkre vetette ki hálóját, akikről feltételezte, hogy gazdagok. A „megváltási díj” a legtöbb esetben

5–10 ezer lei között váltakozott.

Az „üzlet” hónapokon át kitűnően ment, míg azután a zseniális szélhámos egy narancshéjon elesészt. Mintegy két héttel ezelőtt „leszállása” során elegánsan öltözött fiatal párt pillantott meg a szállodából távozni. Arra természetesen Voiculescu nem gondolhatott, hogy válófélben lévő hazastársak, akik csak azért találkoztak a szállodában, hogy ott a válóperükre vonatkozó közös levelet megírják. Így azután nyugodtan követte őket, majd amikor útjaik elváltak, a hölgy után indult. Ez azonban már az egyik közeli házba belépett úgy, hogy a szélhámos az uccán nem tudta megszólítani. Ezért becsöngött abba a lakásba, amelybe az előtte ismeretlen nő bement és kérte, hogy küldjék ki. Ezután a következő párbeszéd kezdődött:

— Kérem, az erkölcsrendészeti hivataltól vagyok. Tessék velem jönni a rendőrségre.

— De miért?

— Ön nem sokkal előbb az egyik szállóból lépett ki, én követtem és főnökömtől utasításom van, hogy önt a rendőrségre vigyem.

Magyarázkodás, kérés, könyörgés, semmi sem használt. Végül a rokonok közbeléptek és az ügy „anyagi részét” elintézték. Voiculescu gondterhes arccal távozott, miközben így szólt:

— Csak a főnököm meg ne tudja.

Főnöke eleinte valóban semmit sem tudott meg, ellenben annál több jutott a válófélben lévő férj tudomására, aki felháborodásában nyomban a rendőrség erkölcsrendészeti osztályára sie-

tett, ahol felháborodva mondta el a történeteket a hivatali főnöknek. Tulajdonképpen csak ekkor derült ki, hogy nem rendőrségi emberről van szó, hanem veszedelmes szélhámosról. A zsaroló fiatalembert nemsokkal ezután rendkívül érdekes körülmények között leplezték le. A Cismigiu-parkban ugyanis egy alkalmi fényképész felvé-

telt készített a válófélben lévő párról, midőn ezek a szállóból távoztak. Amikor a lemezt előhívták, a háttérben egy alakot fedeztek fel. Az asszony felismerte ebben az „erkölcsdetektívet”, aki, miközben követte őket, szintén a felvételre került. A fénykép alapján Voiculescu felismerése már könnyű munka volt és a detektívek éppen akkor tartóztatták le, amikor az egyik szálloda előtt újabb áldozatára várakozott. A jó megjelenésű fiatalember különben a szövetkezeti főiskola végzett növendéke és a nemzeti szövetkezeti intézet, majd később a rádiótársaság tisztviselője volt. A rádiótól szabálytalanságok elkövetése miatt bocsátották el. Voiculescu

tizenhat zsarolási esetet ismert be és elmondotta, hogy áldozatai között nemcsak nők, de férfiak is vannak.

SPORTESEMÉNYEK

Befejeződött a palermói nemzetközi teniszverseny

Asboth nyerte a versenyt. Tănăsescu vereséget szenvedett Pelladától

A palermói nemzetközi teniszverseny befejeződött. Puncsecs legyőzése után nyilvánvalóvá vált, hogy a versenyt a magyar Asboth nyeri meg, ami be is következett, mert a kiváló magyar játékos valamennyi ellenfelét legyőzte. A román versenyzők közül a román Tănăsescu a férfi-egyesben kiesett, míg a vegyes-párosban Somogyival a döntőbe jutott. Eredmények:

Férfi-egyes: Asboth—Bossi 6:1, 2:6, 6:3, Cucelli—Szigeti 6:2, 5:3, Rogers—Szentpétery

6:4, 6:2, Pallada—Tănăsescu 6:1, 7:5. Döntő: Asboth—Rogers 6:3, 7:5, 6:3.

Férfi-páros: Puncsecs, Pallada—Del Bello, Sada 6:0, 6:1, Stefnai, Taroni—Tănăsescu, Schmidt 6:3, 6:2, Asboth, Szigeti—Gerco, Laporta 6:0, 6:2, Cucelli, Vido—Asboth, Szigeti 6:4, 6:2. Döntő: Puncsecs, Pallada—Cucelli, Vido 6:1, 3:6, 6:2.

Vegyes-páros: Manzutto, Cucelli—Schmidt, Bereczky 6:4, 6:3, Tănăsescu, Somogyi—Sada, Szilvássy 6:1, 8:6.

Spoorthirek minden felől

Iordache játékkal bírt! Jelentettük, hogy a galati Gloria CFR megővta a Venus ellen elvesztett nemzeti bajnoki mérkőzést, még pedig azért, mert Iordache jogosulatlanul szerepelt a mérkőzésen. A Venus azonban olyan bizonyíték birtokában van, amellyel bebizonyítja, hogy Iordache a mérkőzés napján már játékkal bírt, mert április 6-án Marinescu Gabriel szövetségi elnök levelet intézett a Venushoz és abban közölte, hogy felfüggesztette a büntetés végrehajtását.

Az április 21-iki nemzeti bajnoki mérkőzések játékeztetői. A nemzeti bajnokság következő fordulójának mérkőzéseit április 21-én bonyolítják le. A központi bíróbizottság a következő bírókat jelelte ki a mérkőzésekre: AMEFA—Unirea Tricolor, bíró Chicin, Ripensia—Rapid FC, bíró Petru Vasile, Juventus—Victoria, bíró Ionescu Tone, CAMT—Gloria CFR, bíró Cretu, Venus—UDR, bíró Petrescu Jean, Sp. Studentesc—Carpati FC, bíró Russu dr.

Carnera Joe Louis ellenfele! Mike Jakobs, a Joe Louis mérkőzés rendezője levelet kapott Carnerától, a volt nehézsúlyú világbajnoktól, aki többek között a következőket írja: „Elénkezett végre az idő, hogy Joe Louis méltó ellenféllel vegye fel a küzdelmet, mert a gyengébb ellenfelekkel vívott mérkőzése a sport kárára vannak”.

Olasz-román rugby-mérkőzés. A két ország válogatott rugby-csapatát vasárnap mérik össze erejüket a román fővárosban. A mérkőzést Raab német játékeztető vezeti.

Dobra lemond a labdarugásról? A Timpul című fővárosi lap azt írja, hogy Dobra, a Ploesti FC válogatott középfedezete azzal a gondolattal foglalkozik, hogy lemond a labdarugásról, mert képtelen külföldre utazni, ahol kezeltesse magát. Dobra távozása érzékenyen érintené a román labdarugást, mert kitűnő játékos és csak 26 éves, ugyanakkor pedig a szövetség figyelmébe ajánlja az esetet, amely lehetővé teszi, hogy Dobra Budapestre utazzék, ahol rendbehozzák a sérült lábát.

A német válogatott keret a jugoszlávok ellen. A német válogatott csapat vasárnap tovább folytatja nemzetközi mérkőzéseinek sorozatát. Ezúttal Bécsben mérik össze erejét a jugoszláv válogatottal. A birodalmi szövetség 15 játékost jelölt ki, akik közül 11 bécsi. A keret tagjai: Raftl, Zöhrer, Janes, Schmaus, Hahnreiter, Fefstatter, Skoumal, Mock, Lehner, Hahne-mann, Coren, Reiter, Reitermayer, Binder és Pesser.

Eisenbeiser Budapesten tartózkodik. A Nemzeti Sport híradása szerint Eisenbeiser, a Venus válogatott játékosa, mint a szövetség megbízottja, a magyar fővárosban tartózkodik, ahol az MLSz-el tárgyal a májusi Duna Sorleg mérkőzéssel kapcsolatban.

„Világklasszis ellen játszottunk”. A német sportsajtó még ma is a múlt vasárnapi német-magyar válogatott mérkőzés hatása alatt áll. A lapok megállapítják, hogy a birodalmi válogatott csapat világklasszist képviselő együttes ellen játszott. A német válogatott egyébként összesen Budapestre megy és októberben játssza le a visszavágó mérkőzést.

= KÖZGAZDASÁG =

Petróleum, réz, bauxit, a délkelet európai angol kiviteli társaság felvásárlásának főcikkei

Németország szükségletének csak 10—12 százalékát fedezi a kérdéses államokból

A „Le Moment” című bucurestii lap írja: Londonban a Délkelet európai való kereskedelem problémája olyan jelleget öltött, aminőre eddig nem volt példa. Az a részvénytársaság, amelynek megalakulásáról a táviratok már hírt adtak, a kormány égisze alatt működik majd, hogy a Balkán-államokkal való kereskedelmet aktívabbá tegye nemcsak azért, hogy átveszi ez államok exportkészleteinek maximumát, de azért is, hogy a délkelet európai országok termelőerőit is megéleltesse, hogy a Nyugat és Kelet közötti érdekközösség egyre erőteljesebb legyen az ipar és kereskedelem minden szakaszában.

Világos, hogy ez a program nemcsak ezen országok és Középeurópa kereskedelmi és ipari kapcsolataira lesz figyelemmel. Vajjon Németország képes lesz-e folytatni kereskedelme fejlesztését ezekkel az országokkal anélkül, hogy az angol program megzavarhatná ezeket a kapcsolatokat?

Részletesen tanulmányoztuk a Harmadik Birodalom és a délkelet európai államok közötti kapcsolatokról szóló német statisztikát, együtt és külön. Ime a konklúziók, amire jutottunk: A lipcei, valamint a bécsi, königsbergi és breslauer kiállításokon összehasonlító táblázatokon látható volt Németország árucsereforgalmának fejlődése a kontinens minden államával. Lipcsében 6500 kiállító mutatta be termelését. Háborús időben ez a teljesítmény rekordot jelent, mert a háború előtt nem volt 6700 kiállítónál több. És nem volt több semleges állam a kiállítók között, mint tizenkettő.

Azok a semleges államok, amelyek fejlesztették kereskedelmi kapcsolataikat Németországgal, különösen ami az 1939 évi exportot illeti, a következők: Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária, Lettország, Észtország, Norvégia, Dánia, Svájc és Románia.

Azok az államok, amelyek csökkentették ezen idő alatt Németországba irányuló exportjukat, a következők: Törökország, Görögország, Litvánia, Hollandia és Belgium.

A legnagyobb erőfeszítést a délkelet európai államok irányában fejtette ki Németország, ahol az élelmicikkek és a legnagyobb háborús szükséglet, a petróleum található. A Harmadik Birodalom 1938-ban a hat balkánállam kereskedelmi árucsereforgalmának 47 százalékát vette fel, mégis 1939-ben — beleértve a cseh-morva protektorátust is — ezen országok importjának 50 százalékát érte el csak.

Érdekes megjegyezni, hogy a német statisztikák szerint, amelyeket a délkelet európai államok statisztikájával összevetünk, a Harmadik Birodalom a román búzaexport 23.8 százalékát, a magyar búzaexport 26.2 százalékát, a jugoszláv búzaexport 48.6 százalékát, a bolgár búzaexport 18.5 százalékát vette csak át. 1939-ben Németország a román petróleumtermelés 19 százalékát, a magyar bauxit-termelés 93 százalékát, a jugoszláv bauxit-termelés 86 százalékát és a jugoszláv réz 20 százalékát veszi fel.

A délkelet európai államok importja 1939-ben 536 millió birodalmi márkát, vagyis a német össz-import 9.38 százalékát érte el. Németország exportja Délkelet európa és a Balkán irányában nem lépte túl a német export 10.30 százalékát, vagyis 544 millió márkát.

A Moment adataiból kitűnően Németország szempontjából nincsen döntő jelentősége a délkelet-i államokból történő exportnak. Megfigyelendő az, hogy az angol társaság csaknem kivétel nélkül olyan cikkeket akar felvásárolni (bauxit, réz), amelyre Nagybritanniának nincsen szüksége, vagy olyanokat (búza, petróleum), amelyet eddig is vásárolt, de szükségletének aránytalanul hatalmasabb részét más piacokon, csaknem olyan kedvező feltétellel (Amerika, Kanada, Szíria) fedezte le. Mindezekből levonható a következtetés, hogy a délkelet-i államok gazdasági jelentőségét Németország szempontjából túlbecsülik, másrészt pedig Anglia készletgazdálkodási politikája a terjeszkedést nem kívánja.

Megélénkült a gabonapiac

Egy hónap alatt tízezer leiel emelkedett egy vagon búza ára

A dunáreai (dunai) kikötőkből érkező jelentések szerint a gabonaárak a múlt hét folyamán megszilárdultak. Kereslet leginkább búzára irányult, első minőségű búzáért (77/78—1) 68 ezer leiel érhető el Brailában, tehát tízezer leiel több, mint március első felében. Gyöngébb minőségű áruért 63—64 ezer leiel fizettek, főleg kiviteli célra, hajóra rakva. Az Angliának, Németországnak és Svájcnak eladott búza még nincs teljesen leszállítva. Az utóbbi napokban jelentékeny mennyiségű búzavásárlást eszközözték Görögország számára és (77—3) búzáért 31.50 dollárt fizettek április—májusi szállításra. Görögország — mint megírtuk — nagymennyiségű magyar búzát is vásárolt, ezzel párhuzamosan valószínűleg több, mint 10 ezer tonna román búzát fog exportálni.

A kukoricapiacra az ár további emelkedést mutat. A vásárpiacon száraz áruért kgr-ként 5 leiel fizetnek, ami 1.20—1.30 leiel áremelkedésnek felel meg a két-három héttel ezelőtti árakhoz viszonyítva. Kiviteli célra Németország részéről történtek újabb vásárlások Curtici állomáson keresztül való szállításra. Ugyanakkor Itália is nagymennyiségű román kukoricát vásárolt áprilisra. Belföldi fogyasztási célra 47.500—48.500—50.000 leiel fizettek kukoricáért. A többi gabonaárakban nagyobb eltérések nem voltak.

— Szilárd árak a galatii gabonapiacra. Galatiból jelentik: A gabonapiacra az árak rendkívül szilárdak. Igen sok búzát és tengerit vásároltak az olaszok és a németek.

A Banca Nationala h-t kimutatása

Emelkedett az aranykészlet

A Banca Nationala most közzétett március 23-iki heti kimutatása szerint az aranybányák március harmadik hetében 213.23 kg. színaranyat szolgáltatottak be, 32.695.434 leiel értékben, amellyel az ércfedezet összege 20 milliárd 954.481.377 leire emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 331 millióval 48 milliárd 706.047.820 leire emelkedett, a látra szóló kötelezettségek (girószámlák) végösszege ugyanakkor 843 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom csökkenése 512 millió leiel. A fedezeti arány 3.6 ezreléssel 35.38 százalékra javult. A kereskedelmi váltótárca 103 millióval 18 milliárd 30.934.127 leire, a lombardhitelek összege 59 millióval 4 milliárd 920.135.375 leire csökkent. A magángirószámlák egyenlege 1 milliárd 149 millióval 6 milliárd 686.875.792 leire csökkent.

— A nyersgyapjú ára. A hivatalos lap április 9-iki száma közli a nemzetgazdasági miniszter ama rendelkezését, amelyben a nyersgyapjú hivatalos termelői árát a következőképpen állapította meg: turcana gyapjú 55 leiel, tigre 95 leiel, spanyol gyapjú 100 leiel, merinoi gyapjú 160 leiel. A fenti árak ab feladóállomás értendők.

(=) Második tavaszi vásár. Miatán a márciusi tavaszi vásár a rossz időjárás miatt nem sikerült, a város a jövő héten, április 18-án és 19-én második tavaszi vásárt tart. Az első napon az állatvásárra szarvasmarha, sertés és juh, a másodikon ló hajtható fel. A kirakodó vásár mindkét napon tart.

VILÁGHÍRŰ

hanglemezek és gramofon képviselője

anton

Braun

hangszerház

TIMSOARA I., Str. Eugen de Savoya 10. Telefon: 41-09

Zárlat alá helyezték a napraforgó magot

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy nagyobb mennyiségű napraforgó magot zárlat alá helyez, bárkiné a birtokában legyen az, a termelőt kivéve. A napraforgómagot semilyen formában sem szabad használni a nemzetgazdasági minisztérium előzetes engedélye nélkül. A zárlat alá helyezett magvak összegyűjtését a minisztérium által kiadott utasítások alapján végzik el és ugyan-csak a minisztérium határozza meg a felvásárolandó mennyiség árát. A feldolgozást a minisztérium által kijelölt gyárakban végzik és a gyártási illetéket is a minisztérium határozza meg.

— Új társaságok alakultak a RIMMA helyébe. Bucurestiből jelenti a Rador: Anghelescu nemzetgazdasági miniszter hétfőn délután bemutatkozó kihallgatáson fogadta az új nehézipari társaság, a hunedoarai (hunyadi) vasművek igazgatótanácsának tagjait. Ez a társaság a baiamarei (nagybányai) aranytársasággal együtt az ardeali (erdélyi) bányai és fémipari-üzemek (RIMMA) megszüntetése nyomán alakult. A két új társaság hétfőn délután tartotta alakuló ülését. A hunedoarai (vajdahunyadi) állami vasüzemek társaság elnöke Mihail Negura volt miniszter, míg a baiamarei (nagybányai) társaságé Cesianu Dinu volt párisi követ.

KÖNYVEK

— Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác. Egy rendkívüli életpálya bontakozik ki előttünk Huszár Elemér pompás előadásában. A spanyol katonatiszt, aki isteni rendelés következtében a Jézus Társaság megalapítója, majd az ellenreformáció vezére lesz, halála után pedig a Hit örökké élő szentjei közé emelkedik. Nem az első könyv Loyolai Szent Ignácról Huszár Elemér műve, de elgondolásában, felépítésében és abban az igyekezetében, hogy nemcsak a szentet, hanem az embert is az olvasó elé állítsa, különösen a magyar irodalomban az első. Szinte az olvasó szeme előtt acélosodott egy gyarló emberi lélek szentté. Huszár Elemér rendkívül élvezetes olvasmány keretében mondja el ezt a páratlanul érdekes életpályát. Nyolc műmelléklet díszíti a rendkívül érdekes és bizonyára hamar népszerűvé váló könyvet. Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác c. műve Rózsavölgyi kiadásában, szép kiállításban kötve és műmellékletekkel 198 leiel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Magyarosan, divatosan. Vadonné Perényi Irén ruhatervei közelebb hozták a magyar viseletet az európai ruha vonalához. 12 népviseletből összeállítva 60 ruhatervet tartalmaz ez az albumfüzet, amelynek legfontosabb részét képezik a műlap és rajz mellékletek. A ruhaterv rajzokat megelőzi néhány általános elvi bevezető cikk, ezt követik ruhatervek magyarázatai minden egyes rajznál pontosan megjelölve, hogy a népviselet mely vidékről származik, a szükséges technikai magyarázatokkal. Vadonné Perényi Irén: Magyarosan, divatosan c. sorozata 119 leiel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Illyés Gyula: Rend a romokban. A kiténő író reprezentatív verseskötete három összefoglaló fő részből áll. Az első a „Magyarok” ciklus, a második rész „Kacsalábon forgó vár” című gyűjtött versek sorozata, a harmadik pedig „Jelek” fejezet alatt foglalja össze a kiűnő költő verseit. Illyés Gyula az új magyar irodáért legtehetségesebb és legkiemelkedőbb alakja, akinek minden újabb írói műve további fejlődési fokot és emelkedést jelent azon magasságok felé, amelyhez a magyar irodalom klasszikusai és örök értéki alkotásai tartoznak. Illyés Gyula: Rend a romokban c. verseskötete a Nyugat kiadásában, szép kiállításban fűzve 99, kötve 139 leiel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

Színház

Nyitott ablak

Az érdekes bemutató szombaton lesz.

A sörgyári Colosseum színházteremben játszók magyar társulat holnap, szombaton este mutatja be Nóthy Károly pompás operettjét, a múlt szónban páratlan sikert aratott a Nyitott ablak című darabot. A rendkívül mulatságos operettben fellépnek Kőszeghy Manyi, Kőműves Ilonka, Vargha Ily, R. Tóth Ica, Takács Miklós, Simon László, Kulcsár, Hevesy, Kozma és a kitűnő Nagy Imre, aki egyben a darab rendezője.

Vasárnap ismét három előadás lesz. Délután 3 órákor rendes helyárrakkal lesz a Nyitott ablak második előadása. Este 9 órákor ugyancsak rendes helyárrakkal a Sárgapitykés közlegény operett van műsoron.

A vasárnapi jegyeket már pénteken délelőtt 10 órától kezdve árusítja az elővételi pénztár a Colosseumban.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: Nincs előadás.

Szombaton este 9 órákor: Nyitott ablak.

Vasárnap délután 3 órákor: Sárga csikó. (Népszínmű, olcsó árak.)

Vasárnap délután 6 órákor: Nyitott ablak. (Rendes árak.)

Vasárnap este 9 órákor: Sárgapitykés közlegény. (Rendes árak.)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Pénteken, április 12-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Cetateban a Bulev. Regele Ferdinand 3 szám alatt levő Saluator gyógyszerház.

Fabricaban a Daciilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszerház.

Elisabetaban a Ciprian Porumbescu uccában levő Sarga gyógyszerház.

Josefinaban a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerház.

Mehalaban a Corvin gyógyszerház és Chisodan Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Üdönnyomás tilos.

Mert hát az a sok hajón kóborló tengerész testől-lelkestől — de legfőképpen gyomrostól a parancsnoké. Azon a hazulról hozott egészséges gyomron kísérletezik egyik-másik, hogy milyen is az, amikor az emberek szép lassan gyomor-zsugorodást kapnak. Milyen az, mikor elfogy lassan az élet színe az arcáról és helyébe odatolakszik az a csúnya sárgás, zöldes, fonyadt színeverék... a gyomorbaajok nemzetközi színe.

Capitano Grosso szép lassan faragta meg az emberek gyomrát, hogy mindig kisebb és kisebb legyen, igényeket leszállította mélyen nulla alá... És ezekből a lefaragott gyomrodarabokból a modern alchimia valamelyik titokzatos bölcsek kövével téglákat alakított, gerendát, vakolatot, bútort, szőnyeget, képeket és ékszereket... selymeket és drágaságot, hogy beburkolhassa azt a vézna, sápadt kis asszonyt, aki nagyon jól tudta, hogy az a sok minden miből lett, honnan lett!

Ilyenkor kikötőben még csak hagyján, néha azért került friss hús, hal és kenyér a pléh tányérba... de tengeren!

Ott aztán csak corned-beef, meg boiled beef, na és hozzá galetta járta. Dobozokban préselt, csúnya, mocsingos, régen kimult marhák földi maradványai... kőkemény kétszersülttel, amelyben néha jócskán akad kukac vagy kivirított tetején a zöldes színű, pihés penészvirág. Bú-felejtőnek vagy étel-pótléknak... — az ördög tudja már, hogy minek adták — ott volt a napi bor-ráció. Attól legalább elkábult az, aki egyszerre benyakalta.

— Nem baj — gondolta László olyankor, amikor még a csillagokat is duplán látta a feje fölött és sokszínű éhség-karikák táncoltak a szemei előtt — nem baj... az Isten nem ver bittel!

A vacsora biz-a „fogcsikorgató” volt. Nemcsak kevés, de telis-tele szénporral. Harsogott, nyikorgott, recsegett fogai alatt a jó féle walesi szén, hiába öblítették le akárhányszor. Intott is, maradt is utána.

Mozi

MŰSOR:

Pénteken, április 12-án:

APOLLÓ: Javitóintézet (angol film.)

CAPITOL: Operabál (német film.)

CORSO: A három testőr (angol film.)

SCALA: Sudan (francia film.)

Rádió

PÉNTEK, ÁPRILIS 12.

Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállás, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román zene. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.20: Havaji zene. 14: Rádióújság. 14.20: Román szerzők művei hanglemezekről. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania: 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Egyházi zene. 19.45: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.55: Előadás. 20.25: Hangverseny. 20.45: Rádióújság. 21: Énekhangverseny. 21.10: Könnyű zene. 22.10: Rádióújság, sport. 22.30: Könnyű zene. 23.45: Idegennyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Tavasz mesék. 11.45: Hogyan gyógyítanak Röntgen sugarakkal? Felolvasás. 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Szalonzene. 15.30: Hírek. 16: Piaci árak. 17.15: Diákféltára. 17.45: Hírek, időjárás. 18.15: Polgár Tibor és Mecsei Rudolf kétzongorás jazz számai. 18.40: Új magyar otthon. Közvetítés az Iparművészeti Egyesület kiállításáról. 19.10: Édes anyanyelvünk. 19.15: Horváth Gyula cigányzenekara. 19.35: Sport. 20.15: Hírek. 20.25: Az Opera előadásának ismertetése. 20.30: I. Salome. Zenedráma 1 felv. II. Magyar ábrándok. Táncképek. 22.15: Hírek. 23.30: Budapest II. 24.20: Pertis Pál cigányzenekara. 1.05: Hírek.

SZOMBAT, ÁPRILIS 13.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Jazz-zenekar hangversenyez. 12.50: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Tiroli,

Este aztán vágyakozva nézte a kifelé cihelődő kollégákat. Gloupachek hajthatatlan maradt. Pedig László már a kezét is összetette és a szenteket hívogatta tanult, hogy nem iszik, hogy nem szökik meg — de a harmadik tiszt morda arcán nem fakadt mo sóly és a mások mindig kedélyes tisztt elzárkózott mindennemű kérése elől.

László egész éjjel szolgálatban volt. Vajahogy leszakadt róla minden cifrázkodó önámítás. Az a sólétségre és szénpo ba burkolt hajó a körülötte nyújtózó kikötő, a kattogó gépek és a serénykedő emberek úgy kirángatták mindenből, ami romantika — annyira belekényesítették a realitások sokszor szorító, de mégis oly hasznos vrteszetebe — hogy most hosszú órákra elhagyta minden fellengős gondolat és a szíve, az agya együtt verte a taktust a zakatoló gépek zajával.

— Munka, — dobolták a gépek. Munka, — mondták az összekocconó vasúti kocsi kerekerei. Munka, — dübörögte a mélybe hulló szén. Munka — sivította a gőzgépek szelepe... munka, munka, munka — dohogták a kikötő vizén ide-oda pöffögő vontatók.

— Az bizony — gondolta László — a célok célja, értelme és mindennek tartalma... Nem romantika, nem ide-oda röpködés, nem nyavalygós szerelmek és értelmetlen fogatkozások észvesztő labirintusa, hanem ez itten, a gép-zaj, a kezek mozgása, a fáradó tüdő lihegése... a kötelek, a gőz... a szén és amiből mindez lesz... munka!

Ó, voltak neki ilyen világos pill. natoi, amikor tiszta aggyal és világos fejjel látta, hogy ami jön, ami volt és ami van, az mind, csupa realitás. Tudta ő azt jól, hogy kell fellengőseknek is lenniök, holdkórosoknak, magukat messze-álmódóknak... könnyűeknek, léháknak és életművészeknek... de ezek olyan kőklerjai az életnek, mint a tűzevők, kardnyelők és a magasba dobott kötélén égbekúszók... akik azért soha nem értek még el oda, mert oda fel nem kötélén vezet az út...

Azon az úton csak igazsággal, jósággal, szeretettel lehet végigmenni!

Megnyugtatta a nyüzsgés és az angolok szokatlanul erős munkatempója. Már nem is bánta, hogy nem juthatott ki, már hálás is volt a harmadik tisztnek, hogy nem engedte magát megingatni és az

Uj ta! Imany!

Figyelem!

Ujdonság!

A Hargitta-féle lemoshatatlan meseképes szappanok kaphatók minden jobb drogériában és gyógyszerésztárban

bajor, svájci és bécsi zene hanglemezeiről. 14.00: Rádió újság. 14.20: Részletek francia operettek-ből, hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.20: Énekkar hangverseny. 19.35: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.45: Előadás. 20.05: Tristan és Izolda zeneműközvetítése. 21.10: Rádió posta. 22.45: Rádió újság. 0.05: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 13.10: Besz-kárt-zenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Szórakoztató hanglemezek. 14.30: Hírek. 17.15: Eötvös Irén meséi. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.45: Előadás. 19.15: Szalonzene. 19.40: Édes anyanyelvünk. 20.15: Hírek. 20.25: „Utban a Budapesti Nemzetközi Vásár felé.” Hanglemezek. 21: „Vén leányok.” Vigjáték négy felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Pátria táncképek.

Budapest II. 18.45: Cigányzene. 19.15: Mezőgazdasági féltára. 20.35: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Európai magyarnyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15: m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50

egyik manőver után (így hívták azokat a huza-vonásokat) — akkor már hajnalodott — odasétált Gloupachek kabinja elé.

Bent még égett a lámpa, a szellőztető rózsáján át látta, hogy a harmadik tiszt éppen a kezét mos-sa, beszólt:

— Sior — rövidítette le fiumei tájszóval a Signore-t — Sior terzo... igaza volt!

Aztán úgy szaladt el onnan, mintha félne, hogy a harmadik tiszt kijön és megkérdezi tőle, hogy mikor jutott erre a bölcs gondolatra? Most nem szeretett volna találkozni vele, mert biztosan kifaggatta volna, most pedig legszívesebben egyedül volna... most már csak aludjék el így... ennek az éjszakának üdítő gondolataival, amelyek nehezek voltak ugyan... de mégis jó volt, hogy jöttek és megállították... hiszen olyan jó néha megállni valahol.

Délfelé már tudták, hogy Algir-ba mennek. Annak aztán mindenki megörült, mert látott ő meleg van, olcsó a bor, a szappan a cigaretta és a szerelem.

A hajó még ott evickélt a Bristol-öbölben, amikor irtózatos víztömegekkel ársztották el a hajó minden tenyérnyi zugát. Kemény cirok-kefékkel mosták a fedélzetet, szódás-szappanos vízzel a festéket, Petár úgy ugrált, mint a félbolond egész nap és ellátta embereit ronggyal, melegvízzel, csak hogy menjen a munka, minél gyorsabban menjen, mert ha egyszer kiérnek a Biscayaba... ott már legfeljebb csak egyensúlyozni lehet, — dolgozni nem igen.

Dolgozott is mindenki olyan veszekedett jó kedvvel és igyekezettel, mintha legalább is bálba készülnének. László még az árbócokat is megmos-ta, a zászló-zsinór gombjától egészen tövig, hogy a szürke hajó kezdett végre valóban szürkévé vedleni. Mikor aztán már kivilágosodott minden és szénport már csak igazán rosszakarattal lehetett volna felfedezni valahol... akkor ki-ki nekiesett a saját piszkos holmijának. Azon is volt mit mosni.

A reggeli szálban csattogtak a gyapju-ingek, takarók, sálak... A fedélzet valóságos részecskére volt osztva: koriáltól kötélig az egyiké azontúl a másiké, a keresztbe látott vékony zsinórokon meg a kivilágosok ruháját szárították a szél.

(Folytatjuk)

LEGÚJABB

Churchill ismertette az angol alsóházban az északi eseményeket

Londonból jelentik: Churchill, az angol teagernagy hivatal első lordja, óriási érdeklődés mellett mondotta el beszámolóját csütörtök délután az angol alsóház ülésén. A zsúfolásig megtelt ülésteremben számos külföldi állam diplomataja is megjelent a páholyokban. Churchill azzal kezdte beszédét, hogy a németek Dániába és Norvégiába való bevonulásukat hosszabb időn keresztül, gondosan előkészítették és március utolsó napjaiban kezdték meg ennek végrehajtását. Már hónapok óta érkeztek hírek az angol kormányhoz, hogy

sok német kereskedelmi hajót csapatszallító hajóvá alakítottak át és hogy sok kísérő hajót összpontosítottak a Balti kikötőkben, az Elba torkolatánál. Senki sem tudta, hogy mikor és melyik nemzet ellen akarják felhasználni ezeket. Hollandia, Dánia, Norvégia és Svédország egyaránt szóba jöhettek. Mindegyiket érték fenyegetések és valamennyi szomszéd kisállam fenyegetve volt és fenyegetve van ma is, még azok a semlegesek is, amelyek mindent megtettek, hogy megnyerjék a németek tetszését. Minden segítség ellenére sem érezhették magukat biztonságban és nem tudhatták, hogy ok és figyelmeztetés nélkül nem rohadják-e le őket. Mindezen országok állandó félelemben éltek és egyik sem tudta, hogy melyiket fogják legközelebb a németek lenyelni. Hétfőn a kora reggeli órákban értesültünk arról, hogy Norvégia és Dánia húzták ki ezúttal a szerencsétlen számot. Dániának különösen oka van a neheztelese, nemcsak azért, mert ő volt Németország legkö-

zelebbi és leggyengébb szomszédja, hanem azért is, mert neki volt a legújabb keletű szerződése Németországgal, amely biztosította őt minden támadás ellen. Ezt a németek külön szerződésben biztosították. Valószínűleg ez hozta Dániára különösen a veszélyes helyzetet. Norvégia nyugati partjainak rendkívüli földrajzi alakulatai lehetővé tették azt, hogy minden semleges és német hajó szabadon járhasson ki és be, kijátszva a szövetséges hatalmak tengeri zárlatát.

— Ez a legsúlyosabb helyzetet teremtette a szövetségesek számára és ez volt a németek legnagyobb előnye a szövetségesek blokádjának kijátszásában. Nem volt nagyobb akadálya a Németország elleni blokádnak, mint ez a nyitott folyosó. Ugyanígy volt ez a világháborúban is. Az angol hadihad kénytelen volt nyugodtan és tétlenül nézni a dugárúszállítást Németország felé, pedig ezt megakadályozhatta volna.

Elmondotta ezután Churchill, hogy a szövetségesek végül arra az elhatározásra jutottak, hogy megakadályozzák ezt a norvég folyosón keresztüli történő forgalmat.

— A német kormány úgy tünteti fel, mint ha a Dániába és Norvégiába való behatolásuk a mi lépésünk következménye lett volna. Ezzel szemben több, mint egy hónapja megtették az elő-

készületeket. Csapatokat helyeztek a határon készenlétbe és hajómozdulatokat rendeltek el az aknáink lerakása előtt.

Ezután a legőszintébb rokonszenvét fejezte ki a norvég nép iránt.

Ujabb svéd és norvég jelentés szerint a szövetségesek elfoglalták Bergent és Trondhjent

Londonból jelentik: A Reuter iroda jelentése szerint a Narwicknál levő norvég vezérkar közölte, hogy Bergen és Trondhjen a szövetségesek birtokában van. A londoni lapok délutáni jelentése szerint Narwicknál az angolok partra szállottak és

kemény harcban állanak a németekkel. A szövetségesek tengeri flottája az oslói fjordban harchan áll a német ütőekkel. Hivatalos angol részről a híreket még nem erősítették meg. Ezt a hírt a svéd vezérkar is közölte. (Rador.)

Az orosz hadiflotta a norvég vizek felé tart

Rómából jelentik: A Messagero stockholmi jelentése szerint biztosan állítják, hogy a szovjet hadiflotta elhagyta Murmansk kikötőjét és a norvég vizek felé tart. A Popolo di Roma szerint moszkvai politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Molotov népbiztos- és Schullenburg gróf moszkvai német nagykövet kedden lefolyt megbeszéléseinek, amely négy óra hosszat tartott. Moszkvai

körök szerint ez a megbeszélés döntő lesz az északi helyzet szempontjából. A Messagero párisi és londoni jelentése szerint a francia és angol politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy Moszkva és Berlin között újabb megegyezés jött létre és a Szovjet mindenképpen valószínűség szerint támogatja Németországot. (Rador.)

EDZZE MEG LÁBAIT!

Lábbántalmi 10 perc alatt megenyhülnek ebben a gyógylábfürdőben.

A minden napi kemény munka után lábait pihentetésére, a gyulladások és daganafook enyhítésére, a tyukszemek és bőrkeményedések feláztatása céljából öntsön egy maréknyi Saltrates Rodell-t lábfürdőjébe. A meleg vízzel érintkezésbe jutott Saltrates Rodell-ből felszabaduló oxigen behatol a gyulladt bőr szövetébe, helyreállítja a megzavart vérkeringést. Az oxigen jótékony természetű élénkítő hatása folytán a bőr felfrissül, a láb lelohad és annyira megerősödik, hogy kényelmesen járhat kisebb cipőben is. A legerősebb tyukszem is annyira megpuhul, hogy pusztá kézzel gyökerestül eltávolíthatja. Még ma este áztassa be lábait egy Saltrates lábfürdőbe! Saltrates Rodell kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csekély költség, garantált eredmény!

Lapzárta

(RADOR JELENTÉSEK)

Svédország nyugati partjai mentén egy hajó vészjeleket adott le. Először azt hitték, hogy egy német csapatszallító hajóról van szó, később azonban kiderült, hogy az Emden német cirkáló volt, amelyet a norvég hajók süllyesztettek el.

Oslo jelentés szerint a norvég csapatok visszafoglalták Hamart. A norvég kormány proklamációt adott ki és hangsúlyozza, hogy Haakon király nem hajlandó a német protektorátust elfogadni és nem hajlandó Norvégia bábkirályságának szerepét betölteni.

A csütörtök reggel német lapok nagy címbetűkkel közlik, hogy a németek döntő sikereket értek el Skagerrak szorosban, de magáról az ütközetről nem közölnek részleteket. Német körökben úgy tudják, hogy Norvégiában 4—5 hadosztályt szállítottak partra.

Az angol király csütörtökön délután kihallgatáson fogadta Sir Reginald Hoare bucaresti angol nagykövetet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Allást keres

Jobb nő 3 nyelvet beszél, üzletbe vagy nagyobb gyermek mellé állást keres. IV. Str. Olanescu 3. 963

Alkalmazás

Retusőr és laboránsnő azonnal felvétetik. Engel fényképezési műtermében. I. Piata Libertatii 4. 908

Lakás

Két- és háromszobás komfortos lakások május 1-re II. ker. Str. Dacilor (Făucea) 10 alatt kiadók. Közelebbit 38—48 telefonszám alatt. 853

Déli fekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten és 3 szobás lakás II. emeleten május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modernül bútorozott szoba, fürdőszoba és telefon használatával kiadó. Telefon: 17—51. Cím: Cetate, Piata Libertatii 2. II. em. 11. 825

Adas-velei

Modern sötét hálószobabútor, 3+1 hálózati rádiót és egy jó lencsés fényképezőgépet veszek. Kérem a leírást, árat „Azonnal fizetek” jelígyére a kiadóba. 857

Jókarban lévő amerikai íróasztalt keresek. Ajánlatokat kérek telefon 28—61 alá. 858

Kisebb családi ház jó állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Családi ház” jelígyére a kiadóba. 835

Eladó 6-os Hoffherr-Schranz Clayton-Schuttleworth végig gyűrűs cséplő, kifogástalan karban és egy Hanomag W. D. traktor. Bagyin III., Bul. Regent Buzdugan 127. 843

Családi ház kerttel vágóhid mögött, május 1-re kiadó. Bővebbet III., Str. Capati 44. 844

Eladó Sovatan 3 szobás villa komplett berendezve, nagy parkkal 160.000 lei. Cím a kiadóban. 842

Eladó szép családi ház Gataia főcsatornáján. Érdeklődni Lungu Lucian felkész Dragoesti u. p. Sinersig. 841

Ház 250 négyszögöl telekkel Rónaton eladó. Ára 95 ezer lei. Felvilágosítás I., Str. Lovovics 8. I. em. ajtó 15. 839

Külföle

Kiadó IV. kerület Piata Dragalina 4/a alatt üzlethelyiség kirakattal. Bővebbet Prochaska malom IV., Str. Gării 1. Telefon: 22—50. 860

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.